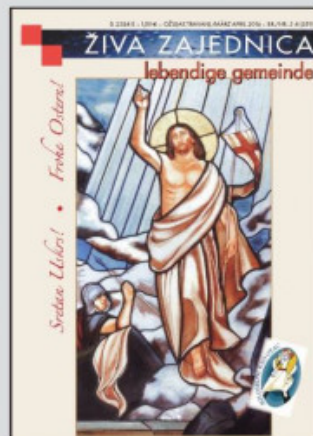

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Sretan Uskrs! ♦ Frohe Ostern!

Naslovnica:

Stevan Stanišić: „Isusovo Uskrsnuće“,
(dio vitraja, 2009.); filijalna crkva u
Marjančacima, župa Ladimirevci

ŽIVA ZAJEDNICA lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih
zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen
katholischen Gemeinden
in Deutschland

www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main

An den Drei Steinen 42 d

Tel.: (069) 9540480

Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de

delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:

Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:

Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:

Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:

Pfr. Ivica Komadina, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Kristina Kovačević,
Marija Lovrić-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bild-
bearbeitung:

Ljubica Markovica-Baban

Tisak/Druck:

DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-
Bankverbindung:

VDD/Kroatenseelsorge in Deutschland
IBAN:

DE03 7509 0300 0006 4989 73

SWIFT-BIC: GENODEF1M05

Zadnja stranica:

Detalj s proslave Stepinčeva
u Schwenningenu;
snimio: A. Polegubić

USKRS

mir daj nam uskrsli Kriste

uskrsli Kriste
gospodaru i smrti i života
suče pravedni
dodi među nas
i mir nam podari
daj nam živjeti uskrs
u miru biti
miru sa samim sobom
i miru sa svima
u miru s drugima i
drukcijima
i neka svi osjetimo uskrs
dodi k nama uskrsli Kriste
i reci nam
– mir vama –
uskrsli Kriste
ti nam budi mir naš
nemoj nas prepustiti nama
dodi nam uskrsli Kriste
mir nam podaj
budi nam mir
uskrsli Kriste

Mladen Lucić

Slika: s. Zdravka Milic, milostinica, akademska slikarica

Uskrsne misli

– Značenje Uskrsa nije pronađeno u dražesnim zečićima i jajima. Za nas koji znamo Isus je mnogo više. Za nas je Uskrs Isusova pobjeda nad smrću i grobom. Uskrs je ispunjenje Isusove ljubavi.

Amanda White

– Isus je otišao iz našeg vidokrugla, da bismo se vratili našem srcu i ondje ga pronašli. Tako, On je otišao, a ovdje je.

Sv. Augustin

– Uskrsnuće daje mom životu smisao, smjer i priliku započeti ponovo, bez obzira na okolnosti.

Robert Flatt

– Jednostavna poruka koja je zauvijek promijenila svijet je ova:
„On nije ovdje. Uskrsnuo je.“

Linda Bowels

– Isus Krist je raznio grob i eksplodirao unutar mog srca.

Donna Hosford

– Neka nas radost Uskrsnuća uzdigne od samoće, nemoći i očaja na snagu, ljepotu i sreću.

Floyd W. Tomkins

REGIONALNE SJEDNICE

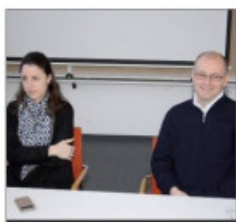

Identitet
u dijaspori

str.

6

SEMINAR

Milosrđe
u životu
vjernika

str.

8

DUHOVNE VJEŽBE

„Idi pa i ti
čini tako!“

str.

10

IZ CRKVE U SVIJETU

Povijesni susret pape Franje
i moskovskog patrijarha Kirila

4.24

IZ CRKVE U DOMOVINI

Poziv na solidarnost

Upozoreno je na veliko siromaštvo u BiH, koje proizlazi zbog vrlo visoke nezaposlenosti, koja se kreće više od 40%, što je tu zemlju svrstalo u zemlje s najvećom nezaposlenošću u svijetu.

5

DUHOVNA DJELA MILOSRĐA

Neuka poučiti

12

MLADI I MEDIJI

Mediji u slobodnom vremenu mladih

Mladi danas internet u prosjeku koriste gotovo sat vremena više nego televiziju.

23

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. I. Komadina: Ich glaube an die Auferstehung der Toten

13

Pomoćni biskup vrhbosanski mons. Pero Sudar, predsjednik Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, izabran na novi petogodišnji mandat.

Zahvalnost svima koji djeluju u hrvatskoj inozemnoj pastvi

Članovi BK BiH i HBK održali su svoje 18. redovito godišnje zajedničko zasjedanje, 26. veljače u kući susreta „Emaus“ u Bijelom Polju (Potoci) pokraj Mostara. Biskupi su izabrali pomoćnog biskupa vrhbosanskog mons. Peru Sudara, predsjednika Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, na novi petogodišnji mandat. Saslušali su njegovo izvješće i izrazili potporu njegovu zauzimanju za što organiziraniji i učinkovitiji rad hrvatskih katoličkih župa i misija širom svijeta. Nakon što su saslušali iscrpno izvješće ravnatelja Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislava Markića o stanju 186 hrvatskih katoličkih župa, misija i zajednica u hrvatskoj inozemnoj pastvi, biskupi su izrazili zahvalnost svim svećenicima, redovnicima, redovnicama, đakonima i pastoralnim suradnicima i suradnicama koji skrbe za brojne Hrvate katolike širom svijeta. Poziva-

ju i potiču sve članove svojih biskupijskih zajednica, koji su iz raznih razloga, otišli iz svoje domovine, da ostanu vjerni i odani članovi Katoličke Crkve ne zaboravljajući svoj rodni zavičaj i pripadnost svom hrvatskom narodu. Zahvaljuju svima koji su, konkretnom pomoću ljudima pogođenim poplavama ili drugim osobama pogođenim neimaštinom, pokazali svoju ljubav prema potrebnima u kraju i zemlji odakle potječu. Raduje ih što i u hrvatskim katoličkim obiteljima i misijama ima onih koji su odazivaju Božjem pozivu na put svećeništva ili redovništva te se uključuju u biskupije ili provincije na čijem teritoriju trenutačno žive. Sa žalošću su primili vijest da se ne smanjuje broj onih koji uvjete za svoju egzistenciju traže izvan R. Hrvatske, BiH i drugih krajeva gdje Hrvati stoljećima žive, stoji u Priopćenju Tajništva HBK i Tajništva BK BiH.

Blagoslovljen Uskrs!

Urednik

Iz delegatove Poruke

Vjerujem u uskrsnuće tijela

Vjerujem u uskrsnuće tijela i život vječni, rečenica je koju izgovaramo kad god molimo Apostolsko vjerovanje. Možda ponekad tu rečenicu izgovorimo, a da ni ne razmišljamo o njezinu sadržaju. Vrijeme Uskrsa je posebno, milosno vrijeme kada svjesnije razmišljamo o ovoj istini naše vjere. Upravo zato jer je Isus „treći dan uskrsnuo od mrtvih“, kako molimo u Apostolskom vjerovanju, time nam je otvorio vrata raja te nas pozvao na život poslije ovog života. Stoga, i mi smijemo vjerovati u uskrsnuće mrtvih i život budućega vijeka. Prema jednoj anketi Internet-Monitora iz travnja 2009. godine u Hrvatskoj od 3.062 ispitanih njih 53,46% vjeruje u uskrsnuće tijela, dok 46,54% izjavljuje da u to ne vjeruje. Dakako da ova anketa nije reprezentativna i detaljna kao studija koja je provedena u Njemačkoj, ali i ona pokazuje da je kod nas vjera u uskrsnuće „jača“. Prvi naraštaj naših vjernika ovdje u

Njemačkoj dolazi uglavnom iz tradicionalnih sredina naše Domovine i kod njih je vjera u uskrsnuće sigurno još jače izražena od ostalih vjernika katolika na ovim prostorima. Nemamo podataka je li tako i kod drugog i trećeg naraštaja naših vjernika. Naši očevi, djedovi i bake prenijeli su nam plog vjere u baštinu i zajedno s njime vjeru u prekgrobni život. Naša je sveta odgovornost da tu vjeru riječju i primjerom prenesemo na naraštaje nakon nas. Svakako je vrijeme Uskrsa za sve nas prigoda da u sebi još jače posvijestimo tu najveću istinu naše vjere. „No ako se propovijeda da je Krist od mrtvih uskrsnuo, kako neki među vama govore da nema uskrsnuća mrtvih? Ako nema uskrsnuća mrtvih, ni Krist nije uskrsnuo. Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.“ (1 Kor 15, 12–14).

Sretan Uskrs želi vam vaš

vlč. Ivica Komadina, delegat

POVIJESNI SUSRET I ZAJEDNIČKA IZJAVA PAPE FRANJE I MOSKOVSKOG PATRIJARHA KIRILA

Zajedno za mir, život, obitelj i protiv terorizma

Zagrljaj između Franje i Kirila postao je neizbrisivi dio povijesti ne samo Katoličke i Pravoslavne Crkve već i cijeloga čovječanstva.

Zajednička izjava pape Franje i moskovskog patrijarha Kirila Kirila potpisana na „privatnom susretu“ u predsjedničkoj dvorani međunarodne zrakoplovne luke „Jose Marti“ u Havani 12. veljače poruka je cijelome svijetu. U njoj izražavaju zabrinutost zbog progonjenih kršćana, od međunarodne zajednice traže da im pomogne, pozornost posvećuju izbjeglicama i seliocima, zauzimaju se protiv siromaštva. Jasno su protiv „konfuzije“ glede obitelji i ostalih oblika zajedničkoga života. I upućuju apel za život: „Glas krvi nerođene djece viče k Bogu“. A nisu mogli preskočiti niti poziv na jedinstvo kršćana za dobro čovječanstva. „O našoj sposobnosti davanja zajedničkoga svjedočanstva u ova teška vremena u velike ovisi budućnost čovječanstva.“ Ovo je zasigurno jedna od

No, idemo redom. Bio je ovo doista povijestan događaj: prvi susret licem u lice između jednoga pape i jednoga moskovskog patrijarha koji su se susreli „kao braća u kršćanskoj vjeri“ razgovarajući „iz srca srcu“ dogodio se na Kubi, „na raskrižju između sjevera i juga, istoka i zapada“, na otoku „simbolu nade 'Novoga svijeta' i dramatičnih događaja povijesti XX. stoljeća.“ Daleko od „starih napetosti

Snimka: www.youtube.com

ključnih rečenica zajedničke izjave koju su potpisali papa Franjo i moskovski patrijarh Kiril na kraju dvosatnoga susreta u jednoj od dvorana zračne luke u kubanskoj Havani. Tamo su se Papa i Patrijarh zagrlili i izljubili nakon gotovo tisuću godina u petak 12. veljače ne skrivajući radost zbog toga susreta koji je pripreman vrlo pomno i jako dugo. U dugačkoj i detaljnoj izjavi s 30. točaka koju su dvojica crkvenih poglavara - rimski biskup i poglavar Katoličke Crkve te patrijarh Ruske Pravoslavne Crkve – potpisali nakon gotovo dvosatnoga razgovora, govori se o proganjanim kršćanima sa zahtjevom međunarodnoj zajednici da ih zaštiti i zaustavi njihovo protjerivanje iz njihovih zemalja, ta da stane na kraj nasilju i terorizmu. U izjavi se izražava i zabrinutost zbog vjerske slobode i „agresivnoga“ sekularizma koji predstavlja tešku prijetnju jer kršćane želi potisnuti na rub javnoga života. Jedna je točka posvećena i obitelji koju čine jedan muškarac i jedna žena, te se izriče žaljenje zbog činjenica što su „drugi oblici zajedničkoga života sada već stavljeni na istu razinu toga zajedništva“. Snažno odzvanja i poziv i upozorenje na „neotudivo pravo“ na život: „Glas krvi nerođene djece viče k Bogu.“

i sukoba 'Staroga svijeta' dva su vjerska poglavara „posebno snažno“ osjetili „potrebu za zajedničkim djelovanjem“ unatoč podjeli i ranama prošlih sukoba i baštinenih različitosti. Krajnji ili konačni cilj ponovno je „uspostavljanje jedinstva“, put kojim treba ići naprijed bez zastajanja „zbog izazova koji traže zajednički odgovor“.

Zaustavite progon kršćana i svih vjernika!

Vrh zabrinutosti ili glavna briga dvojice crkvenih poglavara „svjetska su područja na kojima su kršćani žrtve progona.“ „U mnogim zemljama Bliskoga istoka i sjeverne Afrike našu se braću i sestre u Kristu istrebljuje obiteljski, cijelim selima i gradovima“. U Siriji, Iraku i ostalim zemljama Bliskoga istoka „sa žalošću utvrđujemo masovna iseljavanja kršćana“, pišu Franjo i Kiril pa stoga od međunarodne zajednice traže „hitno djelovanje da bi spriječili daljnje izbacivanje kršćana s Bliskoga istoka“, pri čemu su svjesni patnji što ih trpe vjernici i ostalih vjerskih tradicija, koji su i sami „žrtve građanskoga rata, kaosa i terorističkoga nasilja“. Dva poglavara traže od međunarodne zajednice da „zau-

stavi nasilje i terorizam“ u Siriji i Iraku pridonoseći miru i jamčeći humanitarnu pomoć „na širokoj skali“.

Franjo i Kiril zatražili su i oslobađanje metropolita iz Aleppa koji su oteti još u travnju 2013. „Uzdižemo svoje molitve Kristu, Spasitelju svijeta, za ponovno uspostavljanje mira na Bliskome istoku“, pišu potpisnici i u izjavi pozivaju na pregovore i borbu protiv terorizma. Potom se posvećuju onome što papa Franjo rado naziva „ekumenizmom krvi“: „Spuštamo se na koljena pred mučeništvom onih koji, po cijenu vlastita života, svjedoče istinu evanđelja radije birajući smrt nego otpadništvo od Krista. Vjerujemo da su ti mučenici našega doba, pripadnici različitih Crkava, ali ujedinjeni zajedničkom patnjom, залог jedinstva kršćana. „Nikakav se zločin ne može činiti u Božje ime“,

podsjecaju Papa i Patrijarh. Nakon isticanja snažne obnove kršćanske vjere koja s događaja u Rusiji, Franjo i Kiril izražavaju zabrinutost zbog ograničavanja vjerske slobode. „Posebice, ustrđujemo da transformacija nekih zemalja u sekularizirana društva, u kojima se niti ne spominje Boga i njegovu istinu, predstavlja tešku prijetnju vjerskoj slobodi.“ Isto tako, „izvor nemira“ je sve veće i rastuće ograničavanje „prava kršćana, pa čak i njihova diskriminacija kada neke političke snage, vođene ideologijom sekularizma mnogo puta vrlo agresivno nastoje potisnuti ih na rubove javnoga života.“

Europa ima kršćanske korijene, mora štiti obitelj i život

Dvojica poglavara pozivaju i na budnost „protiv integracije koja ne bi poštivala vjerske identitete. Premda smo otvoreni doprinosu ostalih religija našoj civilizaciji, uvjereni smo da Europa mora ostati vjerna svojim kršćanskim korijenima.“ Ne možemo ostati ravnodušni „pred sudbinom milijuna migranata i izbjeglica koji kucaju na vrata bogatih zemalja“, piše

Nastavak na str. 24

Poziv na solidarnost

Upozoreno je na veliko siromaštvo u BiH, koje proizlazi zbog vrlo visoke nezaposlenosti, koja se kreće više od 40%, što je tu zemlju svrstalo u zemlje s najvećom nezaposlenošću u svijetu.

Budite svi jednodušni, puni suosjećanja i bratske ljubavi, milosrdni i ponizni! - geslo je ovogodišnjega Tjedna solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, zemlji koja se suočava s brojnim problemima, a čiji stanovnici sve više žive u siromaštvu ili na rubu siromaštva. Tjedan je završio treće korizmene nedjelje euharistijskim slavljem u župnoj crkvi sv. Jurja, mč. u Derventi. Sv. misu je predvodio predsjednik Caritasa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić uz predsjednika Hrvatskog Caritasa varaždinskog biskupa Josipa Mrzljaka, ravnatelja Hrvatskog Caritasa i zamjenika generalnog tajnika HBK-a mons. Fabijana Svaline, ravnatelja Caritasa BK BiH mons. mr. sc. Tome Kneževića, te drugih ravnatelja i voditelja Caritasa te mjesnoga župnika vlč. Filipa Maršića. Istodobno je proslavljena 85. obljetnica Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije. Upozoreno je na veliko siromaštvo u BiH, koje proizlazi u prvom redu zbog vrlo visoke nezaposlenosti koja se kreće više od 40%, što je tu zemlju svrstalo u zemlje s najvećom nezaposlenosti u svijetu.

Zaređen biskup Bogdan

Mons. Jure Bogdan, novoimenovani vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj zaređen je za biskupa u konkatedralnoj crkvi Sv. Petra u Splitu. Glavni zareditelj bio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. Suzareditelji su zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Josip Bozanić i dosadašnji vojni biskup u Republici Hrvatskoj Juraj Jezerinac. Geslo novoga biskupa je „Sve na veću slavu Božju“.

Diljem Domovine proslavljeno je Stepinčevo, a u zagrebačkoj prvostolnici misno slavlje predvodio je kardinal Josip Bozanić koji je između ostalog poručio: „Dragi hrvatski vjernici, draga Crkvo i hrvatski narode, tvoj Blaženik je uvijek bio uz tebe, a mi i ovoga 10. veljače svjedočimo da ostajemo uz svoga Blaženika koji u našim srcima trajno živi kao svetac! Uistinu, veliki je svetac među nama!“ U zajedništvu s kardinalom Bioznićem, u eu-

haristijskom slavlju su koncelebrirali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Alessandro D'Errico, biskupi Zagrebačke crkvene pokrajine, oči provincijali te mnogobrojni crkveni velikodostojnici i više od sto svećenika.

Predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski

ski, uputio je u ime svih članova BK BiH pismo patrijarhu Srpske pravoslavne Crkve Irineju kojim, u kršćanskom duhu i na temelju činjenica, reagira na izjave tijekom proslave „Dana RS-a“ u Banjoj Luci, 9. siječnja 2016. Između ostalog u reakciji stoji: „Izjavili ste da je 'Republika Srpska, utemeljena na istini Božjoj, na pravdi Božjoj'? Teško da ikome s ovih prostora, a pogotovo Vama, mogu biti nepoznate u nebo vapijuće činjenice koje su u potpunoj suprotnosti s tom tvrdnjom.“

Nastavak dijaloga

Ministar pravosuđa Ante Šprlje primio je u Ministarstvu pravosuđa u Zagrebu u posjet apostolskog nuncija u R. Hrvatskoj nadbiskupa Alessandra D'Errica. Razgovarajući o dosadašnjoj bilateralnoj suradnji između Svete Stolice i Republike Hrvatske, ključni naglasak stavljen je na uspješnost provedbe Ugovora između Svete Stolice i

R. Hrvatske. Sugovornici su se složili kako je daljnje jačanje dijaloga na svim područjima suradnje neophodna pretpostavka za rješavanje svih može bitnih otvorenih pitanja.

Izabrana je nova Provincijska uprava Školskih sestara franjevkri Krista Kralja Provincije Presvetog Srca Isusova sa sjedištem u Splitu. Za provincijsku predstojnicu izabrana je s. Andrea Nazlić.

Rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta prof. dr. Željko Tanjić potpisao je sporazum s bolnicom sv. Rafaela u Strmcu koji se odnosi na suradnje s Odjelom za psihologiju i Odjelom za sestrinstvo HKS-a na kojem se u sklopu diplomskog studija težište stavlja upravo na palijativnu skrb.

Svjetski dan braka proslavljen je u nadbiskupijama i biskupijama u domovini. Na Trstu nadbiskup Ivan Devčić je poručio: „Tko može, ako ne obitelji, svjesne svog uzvišenog poziva, vratiti dječji osmijeh u društvo u kojemu sve više prevladava staračka nemogućnost. I kada ćete to, drage obitelji, učiniti, kada ćete početi buditi i vraćati nadu u ovoj zemlji, ako ne sada. Sada, jer sutra će već biti kasno.“

U tjednu slavlja Stepinčeva, Turistička zajednica općine Krasić i Ogranak Matice hrvatske u Jastrebarskom priredili su premijeru filma Jakova Sedlara „Sveta Hrvatska“. Scenarij za film o hrvatskim svecima i blaženicima napisao je Nino Škrabe, produkciju potpisuje Dominik Sedlar, a tekst interpretiraju dramski umjetnici Sanja Marin i Dragan Despot.

Pomoć bolesnima

O Svjetskom danu bolesnika upućene su brojne riječi ohrabrenja i nade. U Topuskom je sv. misu predslavio sisaki biskup Vlado Košić, koji je kazao: „Znamo da je papa Franjo ovu godinu proglasio Godinom Božjeg milosrđa, te nam u svojoj poruci govori kako je bolest ta gdje se može osjetiti s jedne strane teškoća, velika ostavljenošć i patnja, ali s druge strane i veliko milosrđe i jedna nježnost koja je potrebna od ljudi tako i od Boga.“ **A.O.**

NJEMAČKA: REGIONALNE SJEDNICE S DELEGATOM

Identitet u dijaspori

Na sjednicama se okupilo više od 120 hrvatskih pastoralnih djelatnika te manji broj hrvatskih socijalnih djelatnika iz Njemačke. Predavanje o identitetu u dijaspori – hrvatskim migrantima između stare domovine i novoga prebivališta održao je pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije prof. dr. Nediljko Ante Ančić.

Prve regionalne sjednice u 2016. godini hrvatskih pastoralnih djelatnika, koji djeluju u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama u Njemačkoj, na čelu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivi-
com Komadinom, održane su od ponedjeljka 1. do petka 5. veljače u pet

molitvom i prigodnom meditacijom. Poticajno i iscrpno predavanje o identitetu u dijaspori - hrvatskim migrantima između stare domovine i novoga prebivališta održao je pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije prof. dr. Nediljko Ante Ančić, kojega je predstavio dr. Adolf Polegubić. Pre-

promijenjenim okolnostima. Autor je najprije osvijetlio problem iseljavanja iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine u novije vrijeme, u više valova iseljavanja. Potom je protumačio uzroke duboke i još uvijek neprevladane gospodarske krize u domovini, koju uzrokuje neprevladano totalitarno nasljeđe,

Sjednica Bavorske regije održana je u HKŽ München

njemačkih gradova, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) na čijem su se području sjednice održavale. Na sjednicama se okupilo više od 120 hrvatskih pastoralnih djelatnika i manji broj hrvatskih socijalnih djelatnika iz Njemačke. Sjednica za pastoralne djelatnike iz HKM Bavorske regije održana je 1. veljače u prostorijama HKŽ München, 2. veljače za regije Baden-Württemberg I. i Baden-Württemberg II. u prostorijama Katoličke župne kuće Sv. Ivana u Nürtingenu, 3. veljače za regiju Sjeverna Rajna i Vestfalija u prostorijama Katoličkog dječjeg vrtića u Hagenu, 4. veljače u Kući za duhovne vježbe i goste samostana Marienrode kod Hildesheima za Sjevernu regiju te 5. veljače za Rajnsko-majnsku regiju u prostorijama HKM Darmstadt. Uz domaćina delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicu Komadinu na jednom dijelu sjednice u Nürtingenu sudjelovala je u ime biskupije Rottenburg-Stuttgart Stefanie Wahle-Hochloch. Nakon pozdrava delegata vlč. Ivica Komadine, predstavnika regija i voditelja misija i zajednica na čijem su se području održavale sjednice, susret je započeo

Predavanje je održao prof. dr. Nediljko Ante Ančić iz Splita

davanje se bavi pitanjem zadaća i perspektive hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj osobito pod vidom njihova rada na očuvanju vjerskog, kulturnog i nacionalnog identiteta hrvatskih doseljenika u današnjim

a koja je i najveći uzrok iseljavanja te je ukazao na preporuke i prijedloge demografskih stručnjaka o tome što bi u Hrvatskoj nužno trebalo učiniti da se zaustave negativni populacijski trendovi. U drugom dijelu dao je kratak pregled masovnog odlaska hrvatskih radnika u Njemačku početkom šezdesetih godina prošloga stoljeća i osnivanje hrvatskih katoličkih misija, njihova raznolikog i specifičnog djelovanja koje se ne ograničava samo na crkvena slavlja i vjersku pouku u užem smislu, nego jednako tako i na njegovanje i očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta. „Taj se model praćenja

Sjednica za Sjevernu regiju održana je u samostanu Marienrode kod Hildesheima

Sjednica za Regiju Sjeverna Rajna i Vestfalija održana je u Hagenu

dućim zajedničkim susretima: prvim regionalnim sjednicama u 2017., seminaru za pastoralne suradnike i suradnike u veljači 2016., duhovnim vježbama u veljači i ožujku 2016., hrvatskom folklornom festivalu u travnju 2016., godišnjem pastoralnom skupu u listopadu 2016. Ujedno je pod-

Sjednica za regije Baden-Württemberg I. i Baden-Württemberg II. održana je u Nürtingenu

Sjednica za Rajnsko-majnsku regiju održana je u Darmstadtu

i potpore hrvatskim doseljenicima pokazao učinkovitim i vrlo uspješnim kako za očuvanje vlastitog identiteta tako i za funkcionalnu integraciju Hrvata u njemačko društvo što potvrđuje i činjenica da 60% posto hrvatskih migranata u Njemačkoj imaju hrvatske putovnice." U nastavku se dr. Ančić osvrnuo na velike promjene i značajne izazove s kojima se u novije vrijeme susreću hrvatske katoličke misije. „Njemačke su biskupije uvele mjere štednje i zbog nedostatka svećenika provode pastoralni preustroj spajanja više župa u pastoralne cjeline. Preuređenje župnih zajednica pogađa i katoličke misije na materinskom jeziku čiji se broj smanjuje, a one druge trebaju se organizacijski i prostorno više povezivati s njemačkim župama. S druge strane drugi i treći naraštaj hrvatskih doseljenika sve je više izložen asimilaciji i ima

drukčije potrebe te druga očekivanja od svojih misija i zajednica nego prethodni naraštaj. U završnom je dijelu prof. dr. Nediljko Ante Ančić iznio čitav niz različitih prijedloga i sugestija što bi bilo poželjno i potrebno učiniti da bi barem većina današnjih hrvatskih katoličkih misija i zajednica i nadalje mogla vršiti svoje poslanje među hrvatskim doseljenicima, kako na pastoralnom planu tako i u njegovanju nacionalnog i kulturnog identiteta. Nakon predavanja razvila se plodna diskusija, tijekom koje su pastoralni i socijalni djelatnici iznosili i svoje probleme i poteškoće s kojima se suočavaju u djelovanju. Istaknuto je kako se više pomoći u djelovanju očekuje od domovinske Crkve i domovinskih državnih ustanova.

Delegat vlč. Ivica Komadina je u drugom dijelu sjednice govorio o bu-

sjetio na inicijativu ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislava Markića za održavanjem formacije animatora mladih, ljetne škole hrvatskoga jezika, povijesti i kulture u domovini te pozivom mladima iz inozemstva na sudjelovanje na Svjetskom danu mladih u Krakovu, od 25. do 31. srpnja 2016., zajedno s mladima iz domovine. Delegat vlč. Komadina je potaknuo sudionike neka s tim upoznaju mlade u svojim zajednicama kako bi mladi mogli sudjelovati u tim programima. Bio je riječi i o hodočašću u Lurd od 4. do 8. svibnja 2016., koje će se održati u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda i Hrvatske katoličke župe Frankfurt am Main. Bilo je riječi i o aktualnostima iz regija. Sjednice su završile zajedničkim ručkom.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

WIESBADEN-NAUROD: SEMINAR ZA ĐAKONE I PASTORALNE SURADNICE I SURADNIKE IZ HKM I HKZ U NJEMAČKOJ

Milosrđe u životu vjernika

Na seminaru se okupilo dvadeset petero sudionika i sudionika, a vodili su ga prof. dr. Josip Šimunović iz Zagreba i prof. Magdalena Ferenčina iz Mannheima.

Seminar daljnjeg usavršavanja za đakone, pastoralne suradnice i suradnike (redovnice, laikine i laike) iz hrvatskih katoličkih misija (HKM) i zajednica (HKZ) u Njemačkoj održan je od ponedjeljka 22. do četvrtka 25. veljače u Kući susreta Bis-

Na početku seminara sve je pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina koji je sudionicima zaželio uspješan seminar te međusobnu izmjenu pastoralnih iskustava, a potaknuo ih je i na buduće susrete. Predavače je predstavio dr.

prihvatiti kao blagoslov Neba. Pružena je mogućnost da se unatoč svjetskom okruženju i mišljenjima, prosudi vlastita osoba i vlastite misli, riječi i djela u svjetlu milosrdnoga Oca i riječi njegova Sina, Isusa Krista koje je ostavio u evanđeljima. Slavlje Izvan-

Središnji događaj dana bilo je misno slavlje

kupije Limburg „Wilhelm-Kempff-Haus“ u Wiesbaden-Naurodu, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Seminar, na kojem se okupilo dvadeset petero sudio-

Adolf Polegubić. Dr. vlč. Šimunović je u sklopu teme održao tri predavanja „Izvanredni jubilej milosrđa – poticaji i mogućnosti ostvarenja“, „Milosrđe na licu Isusovih učenika i učenika“ i

rednoga jubileja milosrđa pruža iskreno procjenjivanje života i djelovanja te davanja iscijeljujućega odgovora jesu li naš život i djelovanje Isusu-mjerljivo i Bogu-mjerljivo. Svaki član Isusove zajednice pozvan je Izvanredni jubilej milosrđa konkretizirati na nekoliko razina svoga života. Te razine su: osobna, obiteljska, župna i društvena razina. Kada se razmišlja o slavlju i aktualizaciji Izvanrednoga jubileja milosrđa, važno je ne zaboraviti da i nakon proslave Izvanrednoga jubileja milosrđa, milosrđe treba biti vidljivo na licima Isusovih učenika i učenika, u njihovom govoru, djelovanju i životu. Milosrđe je pastoralni postulat djelovanja Crkve koje je ona dobila u nasljedstvo od samog njezina Osnivatelja i kao takav ne može se zaboravljati u određenom vremenu i prostoru, ako uistinu želi biti i ostati Isusova Crkva, kazao je dr. Šimunović u prvom predavanju.

U drugom je predavanju istaknuo kako Izvanredni jubilej milosrđa propituje Isusove učenice i učenike koliko je milosrđe vidljivo i djelatno u njihovom životu i djelovanju. Vidljivo milosr-

Sudionici su sa zanimanjem pratili izlaganja

nica i sudionika, započeo je sv. misom i jutarnjom koju je predvodio prof. dr. vlč. Josip Šimunović s KBF-a u Zagrebu. Na seminaru je bilo riječi o temi „Milosrđe u životu vjernika (Godina milosrđa)“ o čemu je govorio je dr. Šimunović, dok je o liturgijskim skladbama za sakramente (teorijski i praktično) govorila prof. Magdalena Ferenčina iz HKM Mannheim.

„Sveci i blaženici odsjaj Božjega milosrđa“. Cjelokupno pastoralno-katehetsko djelovanje Crkve ne bi smjelo biti lišeno lica milosrđa. U svijetu u kojem živimo, a kojega obilježavaju mnoge stvarnosti koje ne idu u prilog kvalitetnom životu i razvoju čovjeka u svim njegovim dimenzijama, Isusove učenice i učenici mogu darovani Izvanredni jubilej milosrđa shvatiti i

de na licima Isusovih učenica i učenika postaje djelatno i po njihovim rukama. Bog bogat milosrđem kojega je približio Isus Krist obasipa nas svojim milosrđem te želi da i njegovo stvaranje – čovjek bude što sličnije njemu u iskazivanju milosrđa drugima. Oni koji se istinski osjećaju Isusovim učenicima i učenicima nastoje što autentičnije slijediti nebeskoga Učitelja, kako u pristupanju izvoru milosrđa tako i u svjedočenju milosrđa po njegovoj mjeri i kriteriju. Crkva živi svoj istinski život, kada ispovijeda i obznaniuje milosrđe, najčudesnije svojstvo Stvoritelja i Otkupitelja, i kada ljude privodi vrelima Spasiteljeva milosrđa, ko-

Dr. Josip Šimunović je govorio o milosrđu u životu vjernika

Predavačima i sudionicima je na kraju zahvalio delegat vlč. Ivica Komadina

jega je ona čuvar i djelatelj. U tome veliko značenje imaju trajno razmišljanje Božje riječi, a nadasve, svjesno i zrelo sudjelovanje u Euharistiji i sakramentu pokore ili pomirenja. Isusove učenice i učenici osjetivši i doživjevši Boga bogatog milosrđem, ne smiju to iskustvo držati samo za sebe, u svom srcu, nego nadahnuti Božjom ljubavi i milosrđem iskazivati milosrđe ljudima s kojima dijele darovanu zemlju i dane.

U trećem je predavanju dr. Šimunović istaknuo kako će slavlje Izvanrednoga jubileja milosrđa podsjetiti Isusove učenice i učenike na osobe koje je Crkva proglasila svetima i blaženima, a čiji su životi bili životna aktualizacija Božjega milosrđa. U vremenu kada Crkva izričito zagovora novu evangelizaciju, Božji ugodnici su upravo prigoda za njezino kvalitetnije ostvarenje. Životi svetaca pomaže ljudima otkriti duhovne vrijednosti i nadahnjivati se njihovim primjerom. Svetost je perspektiva u koju treba smjestiti cjelokupno pastoralno-katehetsko djelovanje i hod. Nužno je ponovno otkriti vrijednost petog po-

glavlja Dognatske konstitucije o Crkvi Lumen gentium koje je posvećeno sveopćem pozivu na svetost. Dar svetosti ponuđen je svakom kršteniku. Svetost nije zadaća ili dar samo nekih kršćana, nego „putovi svetosti su mnogostruki i prikladni pozivu svakoga čovjeka.“ Ukratko predstavljeni sveci, blaženici i sluga Božji, kako je istaknuo dr. Šimunović, nadahnjujući su primjeri za nasljedovanje i utjelovljenje svetosti u vlastitom životu. Oni su također pomoćnici i zagovornici pred licem milosrdnoga Oca i njegova Sina, da se Isusove učenice i učenici odvažte evanđelje utjeloviti u vlastitom životu te da tako idu sigurnim putem (do) svetosti.

U predavanju prof. Magdalene Ferenčina u tri dijela teorijski i praktično bilo je riječi o liturgijskim skladbama za sakramente. Pjevanje je sastavni dio liturgije, isto tako i sastavni dio slavlja sakramenata, kazala je,

te je tim redom govorila što se i na kojem mjestu u redu slavljenja pojedinog sakramenta može pjevati. Rad je bio osmišljen kao uputa s nekoliko ideja za one koji se susreću s tom problematikom, te kao praktični rad na primjerima s naglaskom na sakramente krštenja, potvrde, prve svete Pričesti i vjenčanja. Tijekom seminara razvila se plodna diskusija tijekom koje su sudionici govorili i o poteškoćama s kojima se susreću u radu. Misna slavlja predvodio je dr. vlč. Šimunović. Gost na seminaru bio je župnik župe Isusova uskrsnuća u Sesvetskom Kraljevcu nedaleko Zagreba vlč. Ivica Cik, a u srijedu 24. veljače sudionice i sudionike seminara je posjetio voditelj Hrvatske katoličke misije Wiesbaden dr. fra Ante Bilokapić. Na kraju seminara svim je zahvalio delegat vlč. Ivica Komadina.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Sudionice i sudionici seminara ispred „Wilhelm-Kempff-Haus“ u Wiesbaden-Naurodu

BAD HONNEF: DUHOVNE VJEŽBE ZA HRVATSKE SVEĆENIKE IZ ZAPADNE EUROPE

„Idi pa i ti čini tako!”

Duhovne vježbe, na kojima se okupilo više od pedeset hrvatskih svećenika iz Zapadne Europe, vodio je o. Ivan Ike Mandurić, isusovac iz Zagreba.

Duhovne vježbe za hrvatske svećenike iz Zapadne Europe o temi „Idi pa i ti čini tako!” (Lk 10,37), održane su od ponedjeljka 29. veljače do četvrtka 3. ožujka, u Katoličkom socijalnom inštitutu – Ku-

ma. Na vježbama se okupilo više od pedeset hrvatskih svećenika iz Zapadne Europe. Potom je sve u ime organizatora na početku pozdravio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina koji je svima

ferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Sudionici su mu uputili čestitku s duhovnih vježbi. S obzirom na novi val iseljavanja Hrvata iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, dr. Markić je zamolio okup-

Duhovne vježbe vodio je o. Ivan Ike Mandurić

Sve je na početku pozdravio delegat vlč. Ivica Komadina

ći susreta Nadbiskupije Köln u Bad Honnefu kod Bonna, u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni. Vježbe koje su započele zazivom Duha Svetoga, vodio je o. Ivan Ike Mandurić, isusovac iz Zagreba, zadužen za rad s mladi-

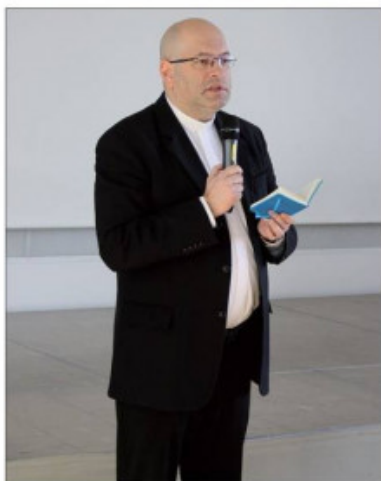
zaželio plodonosne dane duhovnih vježbi u razmišljanju, molitvi i zajedničkim susretima.

Prigodnu riječ uputio je ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu vlč. dr. Tomislav Markić koji je na početku uputio čestitku delegatu vlč. Komadini na ponovnom izboru za delegata, što su okupljeni pozdravili pljeskom. Ujedno je podsjetio kako ovo ljetno Dušobrižništvo za Hrvate u inozemstvu zajedno s Hrvatskim katoličkim sveučilištem i Nadbiskupijskim pastoralnim inštitutom u Zagrebu organizira ljetnu školu hrvatskog jezika, povijesti i kulture za mlade iz iseljeničtva, koja će se održati od 4. do 15. srpnja. Drugi projekt je namijenjen formaciji animatora mladih u hrvatskim katoličkim misijama i zajednicama. Zamolio je voditelje misija neka potaknu mlade da se odazovu na te projekte. Oba ova projekta odobrena su na nedavnom susretu biskupa HBK i BK BiH u Bijelom Polju. Dr. Markić je ujedno podsjetio kako je mons. Sudar po treći put izabran za predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske kon-

ferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu. Sudionici su mu uputili čestitku s duhovnih vježbi. S obzirom na novi val iseljavanja Hrvata iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, dr. Markić je zamolio okup-

ljene neka na temelju podataka u svojim misijama dostave podatke Ravnateljstvu, kako bi se izbjegle manipulacije, o kojem se stvarnom broju doseljenih Hrvata u inozemstvu radi. Podsjetio je i na inicijativu za osnivanje zaklade koja bi prikupljala i spašavala vrijednu arhivsku građu naših iseljenika. Istaknuo je kako je Dušobrižništvo za Hrvate u inozemstvu svog prvog ravnatelja dobilo 25. lipnja 1966. godine. Ove se godine navršava pedeset godina Ravnateljstva. Razmislit će se na koji će se način to proslaviti. Bleiburška komemoracija će biti ove godine 14. svibnja po običajnom rasporedu. Predvoditelj ovogodišnje komemoracije je banjolučki biskup mons. Franjo Komarica, a Hrvatski sabor je ponovno pokrovitelj komemoracije.

Predstavili su se i novi sudionici duhovnih vježbi – fra Ivan Cvetković, dušobrižnik u HKM Salzburg u Austriji, vlč. Mladen Vuk, voditelj HKM Göteborg u Švedskoj i vlč. Ivan Rako, svećenik Sarajevske nadbiskupije koji studira glazbu i liturgiku u Regensburgu.

Prigodnu riječ uputio je ravnatelj dr. vlč. Tomislav Markić

Voditelj duhovnih vježbi o. Mandurić je u sklopu teme održao pet razmatranja. U prvom razmatranju pokušao je odgovoriti na pitanje, čiji sam ja učenik. Prepoznavamo kako u našem duhovnom životu uvijek postoje dvije škole morala. Jedna koja nas uči pravim vrijednostima, a druga koja nas kvari u civilnom životu. To je prisutno i u svećeničkom životu. Svako od nas svećenika kad smo kretali u svećeništvo bili smo puni ideala. Idealizirali smo svoje zvanje i točno smo mogli znati što smo u tome vidjeli – nadasve spremnost na žrtvu, molitvu, otvorenost za ljude, pomaganje, ljubav, susretljivost, molitveni život i sl. Tijekom vremena smo se zatekli u tome da smo se od toga udaljili i susrećemo to da već možda u noviciatu i skolastikatu na nas vrše utjecaj neka druga načela i utjecaji, pa čak i preko subraće, možda i preko poglavara. To nas dovede to stanja kako nakon nekog vremena prepoznamo kako smo

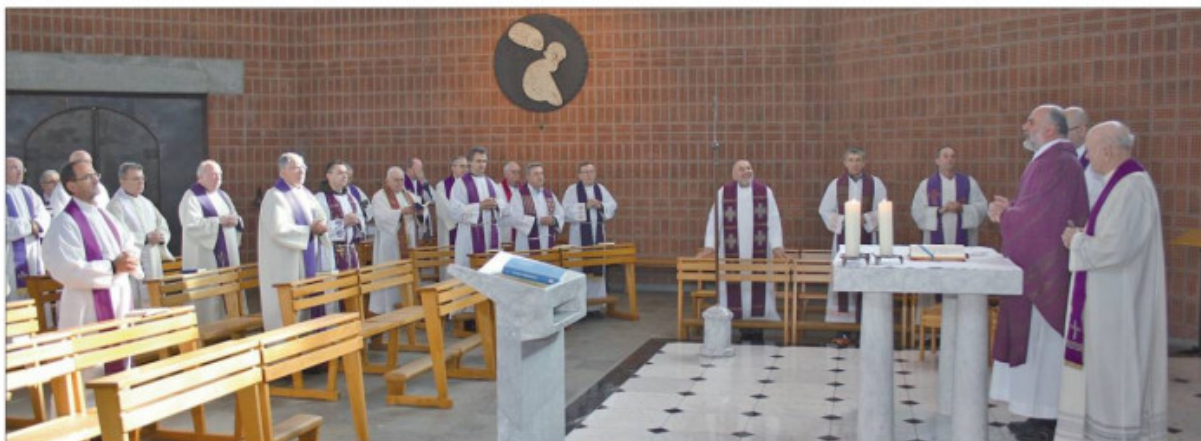
jako daleko od onih ciljeva i ideala koje smo preda se bili stavili. Sad je bio cilj prepoznati te utjecaje i kako nas zli oduševljava za neki drugi ideal svećeništva koji nije otvoren, koji nije ljubav, koji nije molitva, koji nije žrtva, trpljenje. Kad prepoznamo te utjecaje važno ih je prezreti i osvježiti svoje slike zvanja radi kojih smo odlazili u svećeništvo, a za koje nas Bog i danas želi oduševiti. U drugom razmatranju je bilo riječi o tipičnim grijesima svećenika. Svaka služba ima svoje tipične grijehe. Među prvim tipičnim grijesima svećenika je grijeh nevjere, ali ne u smislu nevjere u Boga, njegove opstojnosti, već nevjere da je Bog i danas ovdje, da me danas zove i da danas Bog po meni ponovno može činiti djela čudesa. Često umjesto da smo svećenici, koji najveštaju nadu, postajemo oni koji tu nadu gase. Postajemo navjesticitelji beznađa umjesto navjesticitelji nade. To je zato jer se previše damo fascinirati informacijama koje nas okružuju, a premalo se ispunjamo informacijama koje dolaze iz Svetog pisma. Tu je i grijeh kukavičluka, grijeh okruženosti privilegiranim prijateljima koji nas distancira od drugih i grijeh gluhoće, zatvornosti za oslušivnje Božje inspiracije, nadahnuća i sl. Tema trećeg razmatranja je bila biti Kristov, dati se privući Kristom, s njim drugovati i živjeti. Važno je prolaziti svoju samoću i pustinju s

Kristom, samotna vremena i mjesta u kojima se istinski svakodnevno suobličujemo s Kristom. Dakle, važno je tražiti Krista u svojoj svakodnevici. To znači život molitve. To je život u kojem smo posve odustali od svojih ambicija. Važno je doista živjeti novi život novoga čovjeka. U četvrtom razmatranju je bilo riječi o križu Kristovu kroz nekoliko postaja. Razmatrao se križ Kristov, Isusova osuda, Isus prima na sebe križ, Isus pada pod križem, Isusa pribijaju na križ, Isus umire na križu. Važno je te momente prepoznavati u svakodnevnom životu danas i ovdje, kako bismo prepoznali smisao našeg trpljenja i životnih situacija u koje nas Bog stavlja, kazao je o. Mandurić. U petom razmatranju bilo je riječi o sususkrusnuću s Uskrsim u njegovoj slavi i životu u toj slavi za čovjeka u ljubavi kako bismo prali noge svijetu u sili i snazi Duha.

Važno je prolaziti svoju samoću i pustinju s Kristom, samotna vremena i mjesta u kojima se istinski svakodnevno suobličujemo s Kristom. Važno je tražiti Krista u svojoj svakodnevici. To znači život molitve. To je život u kojem smo posve odustali od svojih ambicija. Važno je doista živjeti novi život novoga čovjeka.

Središnji događaj dana duhovnih vježbi bila su misna slavlja koja je predvodio o. Mandurić u zajedništvu s ravnateljem dr. Markićem, delegatom vlč. Komadinom, delegatom za Francusku, Veliku Britaniju i zemlje Beneluxa vlč. Stjepanom Čukmanom i okupljenim svećenicima. Tijekom misnih slavlja pjevanje je na orguljama pratio vlč. Rako. Bila je prigoda i za pokorničko bogoslužje te klanjanje, pobožnost križnog puta i osobne molitve.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Za vrijeme misnog slavlja

Piše: dr. Boris Vulić,
KBF Đakovo

Neuka poučiti

Prihvatiti sebe kao neukoga kojeg treba poučiti danas je važan zahtjev ovog djela milosrda.

Nije li šteta „potrošiti“ jednu stranicu ovog časopisa da kažemo ona s čim se svi slažu – da neuke treba poučiti? Dobra, možda se treba ukazati na misijska nastojanja Crkve da u zemljama tzv. „trećeg svijeta“ obrazuje što više ljudi, jer držimo da je tamo najviše neukih. U našem „zapadnom svijetu“ postalo je posve normalno da imamo dobro i visoko obrazovanje, pa se o neukosti u Europi može govoriti u manjoj mjeri, za koju se uvijek nađe način da se popravi. Možda poneki čitatelj očekuje da će ovdje biti govora o tome kako u Europi, iako ima zavidne putove i mogućnosti obrazovanja, ipak postoji velika vjerska nepoučenost, što je zasigurno pridonijelo napuštanju i odbijanju kršćanstva, baš kao i rastu praznovjerja i sektarstva među bogotražiteljima koji kršćanstvo ne poznaju dovoljno dobro. Svi koji misle da bi tako trebalo ispuniti ovu stranicu posve su u pravu. Ipak, takva uobičajena i posve utemeljena očekivanja usmjerila su ovo promišljanje drugim putem. Govori li nam ovo djelo milosrda još nešto, osim da solidarnom brigom opismenimo nepismene i poučimo one koji svoju vjeru slabo poznaju?

Tko je uistinu neuk?

Tko je uistinu neuk – to je ključno pitanje koje nas uvodi u dubinu i ozbiljnost drugog po redu duhovnog djela milosrda. Jesu li neuki samo nepismeni? Jesu li to uistinu samo oni koji ne znaju ono što obrazovani znaju? Oni koji još uvijek ne vide ono što mi vidimo? Jesu li neuki takvi samo zato što ne znaju izreći ono za što se ipak ne može utvrditi da ne razumiju? Jesu li neuki zapravo oni koje mi, na temelju kriterija koje sami donosimo, proglašavamo takvima? Usudio bih se reći da su svi oni koje uobičajena doživljavanja kao neuke zapravo najmanje neuki, da čine manjinu među svim neukima koji postoje u svijetu.

Neuki postaju učitelji

Siguran sam da se među učiteljima, svima onima koji na bila koji način poučavaju i odgajaju, ne može naći nijedan koji se nije našao u prilici da su mu važniji i jaču lekciju održali upravo oni koje je on trebao informirati i orijentirati. Koji ta roditelj nije zastao nad lekcijom jednostavnosti i iskrenosti svoje djece? Koji se nastavnik nije osjetio poučen dobrotom i

Djeca postaju učitelji iskrenosti roditeljima koji ih dobro odgajaju, ali su zaboravili biti iskreni jedno drugome. Svojim pitanjima učenici i studenti mogu i najboljim nastavnicima biti učitelji kako se nikad ne valja zapustiti u rutini nastave. Siromašni, ali sretni vjernici uče svećenika da su luksuz i častohleplje isprazni. Pobožni i jednostavni svećenici svojom blizinom, brigom i povjerenjem prema vjernicima živa su lekcija biskupima o stvarnome očinstvu.

marljivošću svojih učenika? Koji se profesor nije zadivio žrtvom i upornošću svojih studenata? Koji župnik nije bio pogođen vjerom i hrabrošću svojih župljana? Koji biskup nije mogao učiti od svojih svećenika kako biti bolji otac i pastir? Mudrost Crkve, potvrđena i našim iskustvom, uči nas da se poučavanje ne sastoji u „biti iznad drugoga“, u „dociranju“, u jednostavnom prijenosu znanja i umijeća od onih koji su viši i moćniji na one koji su manji i slabiji. Biti učitelj darovana je sposobnost svakom čovjeku da riječima, gestama, načinom života i svojom osobom pomogne drugima da vide istinu svojim očima, da im pokaže kako razviti vrlinu koja se zove život i da ih uputi na otkrivanje konačnog smisla svega što jest. Tako se biti učitelj posve primiče anome biti duhovan. Zato, paradoksalno, neuki znaju postati prodorniji učitelji najvažnijih životnih lekcija, bolji nasljedovati bažanškog učitelja Isusa Krista, koji slavi svoja nebeskog Oca što je evanđelje

objavio malenima, a sakrio od mudrih i umnih (Lk 10,21). Djeca postaju učitelji iskrenosti roditeljima koji ih dobro odgajaju, ali su zaboravili biti iskreni jedno drugome. Svojim pitanjima učenici i studenti mogu i najboljim nastavnicima biti učitelji kako se nikad ne valja zapustiti u rutini nastave. Siromašni, ali sretni vjernici uče svećenika da su luksuz i častohleplje isprazni. Pobožni i jednostavni svećenici svojom blizinom, brigom i povjerenjem prema vjernicima živa su lekcija biskupima o stvarnome očinstvu.

Najopasnija kategorija neukih

U evanđeljima susrećemo tri kategorije neukih. Prvu čine oni koji, kao neka Petar, ne znaju da su neuki (Mt 16,21-23). Drugu, pak, oni koji, poput Nikodema, znaju da ne znaju, pa stoga traže i pitaju (Jn 3,1-21). Treću kategoriju, u koju možemo ubrojiti zakonodavce Isusova vremena, čine oni koji zbog položaja ili službe znaju da najbolje znaju i ne mogu vjerovati da ne znaju (Lk 5,21). Ta je kategorija najopasnija, jer se takve učitelje teško može poučiti u njihovoj neukosti. Nijedan učitelj nije imun da uživa „docirati“, da sve susrete okrene u korist svojih znanja, da pokaže kako ima zavidno razumijevanje mnogih stvari i da svoje mišljenje baš uvijek postavi kao najispravnije. Šteta što ne znaju da pritom guše odnos povjerenja i ljubavi oko sebe te polako ostaju sami sa svojim (ne)znanjem i taštinom. Prihvatiti sebe kao neukoga kojeg treba poučiti danas je važan zahtjev ovog djela milosrda. Da, spoznati da sam, unatoč obrazovanju, jako malo znam i da trebam silne lekcije „neukih“ učitelja koje nose Božju mudrost za moj život. „Ta gledajte, braćo, sebe, pozvane: nema mnogo snažnih, nema mnogo plemenitih. Nego ljudi svijeta izabra Bog da posrami mudre“ (1Kor 11,26-27). Odgovor na pitanje gdje je više neukih – u Europi ili zemljama „trećeg svijeta“ – nije tako jednostavan. ■

Ich glaube an die Auferstehung der Toten

Ich glaube an die Auferstehung der Toten und das ewige Leben bekennen wir im Apostolischen Glaubensbekenntnis. Vielleicht ist uns die Tiefgründigkeit dieser Aussage nicht immer bewusst. In der Osterzeit, die in besonderer Weise eine gnadenreiche Zeit ist, mögen wir intensiver über diese Wahrheit unseres Glaubens nachdenken. Gerade weil Jesus „am dritten Tage von den Toten auferstanden ist“, wie wir gleichermaßen im Apostolischen Glaubensbekenntnis bekennen, hat Er uns das Tor zum ewigen Leben, einem Leben nach dem Tod, geöffnet. So sind auch wir eingeladen und dürfen an die Auferstehung der Toten und das ewige Leben glauben.

Im Zusammenhang mit dem Auferstehungsglauben wurde eine Studie veröffentlicht, die wir im Folgenden wiedergeben möchten.

„Laut einer im April 2009 in Gütersloh veröffentlichten Umfrage der Bertelsmann Stiftung erklärten 33 Prozent der Befragten, sie glaubten sehr fest oder ziemlich fest an die Auferstehung der Toten, die Unsterblichkeit der Seele oder eine Wiedergeburt. Ein weiteres Drittel (33 Prozent) glaubt dies „mittel“ oder wenig, das restliche Drittel (32 Prozent) gar nicht. Die Vorstellung von einem Leben nach dem Tod korrespondiert in hohem Maße mit den Erhebungen zur Religiosität insgesamt, erklärte der Leiter der Untersuchung, Martin Rieger.

Die Studie stellt starke Unterschiede zwischen den Generationen sowie zwischen Ost- und Westdeutschland fest. Die Menschen unter 30 Jahren seien sich deutlich sicherer in ihrem Auferstehungsglauben als die Älteren, heißt es in dem Religionsmonitor. Während bei den Jüngeren 41 Prozent sehr oder ziemlich fest an ein Leben nach dem Tod glaubten, seien dies bei den über 60-Jährigen nur noch 32 Prozent. Der Anteil derjenigen, die überzeugt sind, dass es kein Leben nach dem Tod gibt, ist bei der älteren Altersgruppe mit 37 Prozent doppelt so hoch wie bei den Jüngeren.

In Ostdeutschland können 60 Prozent mit der Vorstellung von einem Weiterleben nach dem Tod gar nichts oder nur wenig anfangen. In Westdeutschland sagte dies nur jeder vierte Befragte. Ziemlich oder sehr glauben dagegen 38 Prozent der Westdeutschen und 13 Prozent der Ostdeutschen an ein Leben nach dem Tod.

Der Auferstehungsglaube ist bei den befragten Katholiken weiter verbreitet als bei Protestanten. Unter getauften evangelischen Kirchenmitgliedern lehnen 30 Prozent die Vor-

stellung eines Lebens nach dem Tod ab. Bei den Katholiken sind dies 15 Prozent. Von den befragten Muslimen glaubt nur jeder zehnte in keiner Weise an die Auferstehung. Drei von vier deutschen Muslimen (74 Prozent) glauben dagegen sehr oder ziemlich an ein Leben nach dem Tod.

Die Glaubensvorstellung der Deutschen beim Thema Auferstehung ähnelt den Angaben nach denen anderer westlicher Industriestaaten. Etwas stärker ausgeprägt sei der Glaube an ein Leben nach dem Tod in der Schweiz und in Österreich, noch stärker in Italien und Polen. Besonders stark ist dieser Glaube laut Studie in den USA.

Der Religionsmonitor ist ein interdisziplinäres und interreligiöses Projekt der Bertelsmann Stiftung. Anhand von über hundert Befragungspunkten wurden mehr als 21.000 Menschen in 21 Ländern befragt.“ (Quelle: www.ekd.de)

Einer Umfrage des Inter-Monitors in Kroatien aus dem gleichen Jahr zufolge glauben 53,46 Prozent der 3.062 Befragten an eine Auferstehung nach dem Tod, während 46,54 Prozent an ein Weiterleben nach Tod nicht glauben. Diese Umfrage ist jedoch nicht in dem Ausmaß repräsentativ und differenziert wie die durchgeführte Studie in Deutschland. Sie zeigt aber, dass der Auferstehungsglaube dort „stärker“ ausgeprägt ist.

In der Tat entstammt die erste Generation der kroatischen Katholiken in Deutschland überwiegend aus traditionellen Teilen ihrer Heimat, so dass der Auferstehungsglaube sicherlich prägnanter ist als bei den hiesigen Katholiken. Ob sich dies bei der zweiten und dritten Generation der kroatischen Katholiken so verhält, ist allerdings offen.

Unsere Väter, Großväter und Großmütter haben uns den Glauben an ein Leben nach dem Tod vermittelt und vorgelebt. Unsere Verantwortung ist es, diesen Glauben durch Worte und Taten an die kommenden Generationen weiterzugeben.

Die Osterzeit bietet uns eine besondere Gelegenheit, sich auf die Wahrheit unseres Glaubens zu besinnen. Diese Bibelstelle kann uns zusätzlich helfen, uns dieser Wahrheit zu nähern: „Wenn aber verkündigt wird, dass Christus von den Toten auferweckt worden ist, wie können dann einige von euch sagen: Eine Auferstehung der Toten gibt es nicht? Wenn es keine Auferstehung der Toten gibt, ist auch Christus nicht auferweckt worden. Ist aber Christus nicht auferweckt worden, dann ist unsere Verkündigung leer und euer Glaube sinnlos“ (1 Kor 15, 12-14).

In diesem Sinne wünsche ich Ihnen ein frohes und gesegnetes Osterfest!

Ihr

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

Foto: Tillmann, image 12/15

stellung eines Lebens nach dem Tod ab. Bei den Katholiken sind dies 15 Prozent. Von den befragten Muslimen glaubt nur jeder zehnte in keiner Weise an die Auferstehung. Drei von vier deutschen Muslimen (74 Prozent) glauben dagegen sehr oder ziemlich an ein Leben nach dem Tod.

Die Glaubensvorstellung der Deutschen beim Thema Auferstehung ähnelt den Angaben nach denen anderer westlicher Industriestaaten. Etwas stärker ausgeprägt sei der Glaube an ein Leben nach dem Tod in der Schweiz und in Österreich, noch stärker in Italien und Polen. Besonders stark ist dieser Glaube laut Studie in den USA.

Der Religionsmonitor ist ein interdisziplinäres und interreligiöses Projekt der Bertelsmann Stiftung. Anhand

MAINZ Hodočašće u Fatimu

Hrvatska katolička misija Mainz i njezin župnik fra Ante Bilić organizirali su od 21. do 26. veljače hodočašće u Fatimu. Sudjelovalo je 54-oro hodočasnika, a činili su ih uz hodočasnike iz Mainza i hodočasnici iz Kassela, Marburga (Hanau) i Giessena.

U rano nedjeljno jutro hodočasnici su krenuli autobusom iz Hanaua, preko Mainza do zračne luke Hahn, a potom zrakoplovom do Lisabona. Nakon razgledanja Lisabona i vožnjom središtem glavnog grada Portugala posjetili su samostan sv. Jeronima, Toranj Belem i katedralu, gdje su imali sv. misu. U toj je crkvi kršten i sv. Anto Padovanski, budući da je Lisabon njegovo rodno mjesto. Misu je predvodio, kao i sve ostale dane hodočašća fra Ivan Kovačević, misionar iz Hanaua, uz koncelebraciju fra Ante Bilića i uz asistenciju Mate Valjana, dakona iz Giessena. U kratkoj homiliji fra Ivan je orisao život i lik tog omiljenog sveca. Navečer su autobusom, koji im je sve dane hodočašća bio na raspolaganju, stigli u Fatimu i smjestili se u vrlo ugodnom hotelu. Sljedećeg

dana slavili su sv. misu u tom poznatom Gospinom svetištu. Đakon Valjan je propovijedao o prvom i simpatičnom Božjem čudu koji je zainteresiran i za sitne, svakodnevne nevolje i potrebe našega života i o brižnoj Kristovoj Majci koja mu prenosi naše potre-

su zato svaku večer zaključivali molitvom svete krunice u svetištu.

Poseban je doživljaj bila pobožnost križnoga puta prema rodnom mjestu fatimskih vidjelaca - Aljustrelu. Nju su zaključili sv. misom u kapeli Santo Estevao. U prigodnoj propovi-

Misno slavlje predvodio je o. Kovačević s o. Bilićem i uz asistenciju đakona Valjana

be. Ostatak dana posvetili su u razgledanju bazilike, posjetu Lucijinog, Franjinog i Jacintinog groba i privatnim molitvama. U korizmenom vremenu izostaje procesija sa svijećama te

jedi fra Ivan je govorio o Marijinoj majčinskoj pratnji svoga Sina na njegovom životnom putu. Istoga su dana posjetili Bathalu, gdje smo posjetili samostan i crkvu „Gospe od pobjede“, te Crkvu i samostan u Alcobaci, a dan su zaključili izletom u Nazare, gdje se nalazi najstarije marijansko svetište u Portugalu, s kojega puca divan pogled na pjeskoviti zal i uvijek nemirni i pjenušavi Atlantik.

Za vrijeme izleta u Porto bilo je kišovito vrijeme. Tamo ih je dočekala voditeljica, dobrog izgovora njemačkog jezika i bogatog rječnika. Plastično im je prikazala povijest Portugala i Porta, političko-povijesne odnose s bližim i daljnim susjedima, koji traju do današnjeg dana. Posebno je hodočasnici približila povijest i značaj katedrale dok su je razgledali. Vrativši se u Fatimu sv. misu su slavili u kapelici „Svjetla i mira“ unutar svetišta, gdje je đakon Valjan ukratko orisao smisao hodočašća kao „molitve koraka“ i (traženja) puta prema (izgubljenom) „zavičaju“.

Sv. misa sljedećeg dana slavila se opet u kapelici „Svjetla i mira“. Fra Ivan je govorio o obraćenju i korizmenom pitanju: kamo idem i za kime idem? Taj zadnji dan hodočašća bio je određen za razgledanje mjesta Fatime, za osobne molitve, klanjanje i meditacije. Iz Fatime su se uputili u zračnu luku u Lisabonu odakle su se vratili u Njemačku.

M.V.

Hodočasnici pred postajom Kalvarije u Aljustrelu

OFFENBACH

Duhovna obnova i škola molitve

U Hrvatskoj katoličkoj zajednici Offenbach na Majni održana je od 11. do 14. veljače trodnevna korizmena duhovna obnova, koju je predvodio Josip Lončar iz karizmatske obnove Kristofori, urednik duhovnog časopisa Book i autor ne-

telja uči u tajne sv. mise, uči u nebo koje se u misi spaja za zemljom, po Isusu Kristu i njegovoj patnji, križu i Uskrsu. Duhovnu obnovu podupirao je sviranjem i pjevanjem band Emanuel iz Velike Gorice. Ovoj duhovnoj obnovi Hrvatske katoličke zajednice

Offenbach. Uz duhovnu obnovu u došašću, koju je održao dr. sc. fra Ante Vučković, profesor na KFB-u u Splitu, pod naslovom „Naša obitelj: naša radost i naša muka“, ova duhovna obnova pomogla je zasigurno vjernicima u odrastanju u vjeri te u

Misno slavlje u kojem su sudjelovali i mladi u narodnim nošnjama predvodio je o. Dukić

koliko knjiga. Tema duhovne obnove bila je sv. misa. Sv. misa je privilegirano mjesto susreta čovjeka i Boga, zemlje i Neba. Zato je duhovna obnova postavila pitanja: Što je sv. misa? Koja je svrha mise? Zašto je misa toliko važna? Kako sabrano, djelatno i plodonosno sudjelovati na misi? Vjernici su mogli uz pomoć vodi-

Offenbach, prethodila je škola molitve jedne skupine odraslih vjernika i mladih ove zajednice koji su se jednom mjesečno okupljali na školu molitve, a kao odjek ove duhovne obnove nastaviti će se škola molitve jednom mjesečno (zadnji petak u mjesecu) za mlade vjernike i za odrasle (subotom) u prostorijama HKZ

ispravnijem odnosu s ljudima i s Bogom. Vrhunac i jedne i druge duhovne obnove je uvijek bilo sabrano i produbljeno slavljenje Euharistije koje se nastavilo klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i pojedinačnim molitvama za vjernike i njihove potrebe.

Fra Tomislav Dukić

HAMBURG

Korizmeni susreti

U godini proslave jubileja 800. obljetnice Reda propovjednika dominikanci koji vode Hrvatsku katoličku misiju (HKM) u Hamburgu počeli su u subotu 13. veljače s nizom predavanja i molitveno-glazbenih susreta. U dvorani HKM fr. Dominik Kristijan Gerbic održao je u subotu prvo predavanje „Tragom sv. Augustina. Sloboda i slobodna volja, zlo i grijeh, predznanje i predestinacija“. Govorio je grijehu: zašto grijeh postoji i odakle dolazi zlo. Rekao je kako je Bog svakom čovjeku darovao slobodnu volju. „Po njoj čovjek ima mogućnost da se opredijeli prema 'višem dobru' ili prema 'manjem do-

bru'. Kad čovjek slobodnu volju upravi prema Bogu, onda bira 'više dobro', a kad je upravi prema ovosvjetskim, stvorenim stvarima onda bira 'manje dobro'. Dakle, čovjek sam odlučuje hoće li živjeti na duhovnoj razini koju mu je Bog pripremio ili ne“, kazao je predavač te upitao zašto je Bog dao čovjeku slobodnu volju ako je znao da će je čovjek zloupotrijebiti? „U odgovoru nam pomaže misao sv. Augustina koji kaže da 'sloboda nije uništena grijehom ali je narušena grijehom; a sloboda izbora je ostala'. A sloboda izbora nam isto nudi 'iskustvo obraćenja', ponovno opredjeljenje prema dobru,

prema Bogu. Zato nam Bog ne oduzima slobodu izbora, jer ona je bitna za ljudsko dostojanstvo. Opredjeljenje za Boga naš je životni zadatak. Nije dovoljno Bogu samo jednom reći 'da'. Potrebno je to učiniti bezbroj puta. Blažena Djevica Marija nam služi kao dobar primjer: Ona je od svog začeca sve do smrti svoga Sina na križu ponavljala svoje 'da' i time usmjerila svoj život potpuno prema Božjoj volji. Za naše spasenje je potrebno temeljno opredjeljenje na 'više dobro' – i za to su potrebna mnoga 'da' za Boga“, zaključio je predavač, a prenijela je mrežna stranica hrvatskih dominikanaca. IKA

SCHWENNINGEN

Bl. Stepinac – svijetli primjer mučenika jedinstva Crkve

Hrvatska katolička zajednica (HKZ) bl. Alojzija Stepinca u Schwenningenu svečano je u nedjelju 14. veljače proslavila svoga zaštitnika – Stepinčevo. Svečano misno slavlje u crkvi sv. Franje u tom gradu predvodio je vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini mons. dr. Tomo Vukšić u zajedništvu s voditeljem te HKZ i HKZ sv. Leopolda Bogdana Mandića u Rottweilu, svećenikom Sarajevske nadbiskupije vlč. Lukom Lucićem i domaćim njemačkim župnikom vlč. Michaelom Schuhmacherom. Prije mise išlo se u ophodu od sakristije u crkvu tijekom kojeg su djevojke u narodnim nošnjama nosile sliku bl. Alojzija Stepinca i položile je ispred oltara. Oca biskupa i okupljene vjernike na početku je pozdravio vlč. Lucić, potom je u ime župnog vijeća njegov potpredsjednik Zlatko Kušek zahvalio mons. Vukšiću na pohodu toj hrvatskoj zajednici i predvođenju misnog slavlja. Vlč. Lucić je potom ocu biskupu predstavio zajednicu, u kojoj zajedno s Rottweilom, djeluje skoro trideset godina. „Da je bl. Alojzije Stepinac kojim slučajem bio sin nekog velikog naroda, odavno bi ga cijeli svijet upoznao i znao bi za njegovu veličinu i svetost. No, on je sin jednog malog napaćenog, a po vjeri žilavog i ponosnog hrvatskog naroda, pa na žalost, po običajenoj praksi, do onoga što je zaslužio onda i sada prolazi mukotrpnim put, ali vjerujem, unatoč svemu, za cijeli naš narod i Crkvu u njemu, spasonosniji put. Mi se ponosimo našim nebeskim zaštitnikom, jedim od najvećih sinova našega maloga hrvatskog naroda. On je za nas već sada besprijekoran i svet.“ Oca biskupa i vjernike je pozdravio i župnik vlč. Schuhmacher i svima zahvalio blagoslovljeno Stepinčevo.

U homiliji je mons. Vukšić spomenuo rečenicu francuskog mislioca, svećenika i isusovca Teilharda de Chardina koji je u svoje vrijeme je rekao: „Svijet će pokloniti svoje povjerenje onima koji mu budu znali pobuditi nadu.“ I u tome je imao posvema pravot! U tom smislu, misleći na povjerenje, koje hrvatski katolici gaje prema Ste-

pincu, čak i u vrijeme dok još nije bio proglašen blaženim, onda se smije kazati, da je to zato, što je on u narodu, na čije je čelo bio postavljen kao biskup, uporno budio nadu, dapače darivao nadu. Nadu, koja je izlazila iz njegove unutrašnje slobode, što ju je hranila snaga njegovih uvjerenja. Blaženi Stepinac pretvorio se u učitelja nade po svojoj vjernosti i

bodne Crkve Kristove bez slobodna naroda. Znao je da je Crkva onakva kakvi su ljudi, i da je Crkvi onako kako je ljudima, jer ljudi su Crkva, istaknuo je, te podsjećajući na „tužni proces“ protiv njega, ustvrdio kako je u cijeloj sudnici jedini posvema slobodan u duši bio upravo Stepinac. „A najzarobljeniji bili su upravo oni koji su ga osudili. Dapače, što god je

Snimke: A. Polegubić

Misno slavlje predvodio je mons. Vukšić u zajedništvu s vlč. Lucićem i vlč. Schuhmacherom

umiranju jer je, pavši na hrvatsku zemlju, u njoj umro za sve nas i donio obilat rod. Bila je to nada od koje je on sam živio. Zapravo, bila je to vjera u Isusa Krista i vječni život, koje ne može ugroziti nikakvo trunjenje na zemlji, pa ni ono u zatvorskoj ćeliji u Lepoglavi. Upravo suprotno, to je nada koja je izrasla upravo na tom umiranju, kako bi rekao Isus, istaknuo je biskup Vukšić, te podsjetio kako je Stepinčevo pouzdanje u Gospodina zaista bilo čudesno veliko. U dugoj moralnoj „noći“ ljudskoga roda, koja je u ono vrijeme, u obliku različitih nestranih ideologija, stradanja i progona, zahvatila njegov narod i Crkvu, i cijeli svijet, te nadživjela Stepinčev odlazak s ovoga svijeta, mogla ga je održati samo njegova unutrašnja sloboda, iz koje je rasla nada, koju je prenosio i na druge. Njegova nada, koju je utemeljeno gajio, protezala se usporedno i na narodno i na crkveno biće. Znao je da Crkva Kristova živi samo u životima konkretnih ljudi, koji uvijek pripadaju konkretnom narodu. Znao je da nema slobodna vjernika bez slobodna čovjeka, i da nema slo-

'noć' raznih totalitarizama i svakovrsnih nasilja bivala tamnija, Stepinčeva je zvijezda nade postajala sjajnija". No, upozorio je kako danas stojimo pred pitanjem „Koje su poruke blaženoga Alojzija nama? Što ga čini aktualnim našoj generaciji vjernika?“ Mirna savjest je najljepša zastava, a čisto srce najdraži grb, koje se može istaknuti kao najbolju legitimaciju katoličkoga vjernika u bilo kojemu narodu. Mirna savjest i čisto srce, koji su Stepincu omogućili da svijetli u onom mraku, poziv su za nasljedovanje, istaknuo je kao prvu poruku propovjednik. Drugo, Stepinac je bio osuđen i zato što se hrabro suprotstavio pokušajima da se u Katoličkoj Crkvi među Hrvatima izazove neposluš prema Svetom Ocu i tako naruši crkveno jedinstvo. On ne samo da nije prihvatio takve pokušaje već je, nastojeći da sveta, apostolska i katolička Crkva zaista bude također jedna, postao svijetli primjer mučenika jedinstva Crkve. Stoga Stepinac, kao graditelj jedinstva Crkve oko njezinih zakonitih poglavara, jest primjer za nasljedovanje u svako vrijeme. Osim toga, Stepinac

Vjernici za vrijeme sv. mise u crkvi sv. Franje u Schwenningenu

je živio u vrijeme kad su mnogi nevini stradali, među kojima su neki umirali na način kršćanskih mučenika te stoga zaslužuju čast oltara. Na nama je da ih otkrijemo i ponizno Crkvu uvjerimo u njihovu svetost. Stoga je Stepinčevo proglašenje blaženim poziv svima nama da to zauzeto radimo, poručio je propovjednik. Na kraju homilije biskup je postavio pitanje „Zašto smo uvjereni da je Stepinac svetac?“ Dakle, vjerujemo da je Alojzije Stepinac svetac, i da će svecem biti proglašen kada to Providnost bude htjela, zato što je njegova savjest bila čista i mirna. U to smo uvjereni, posebice nakon što je to dokazano i u vrlo strogim crkvenim istraživanjima. Vjerujemo da je svetac također zato što je u svom životu u vrlo visokom stupnju ostvario blaženstva Isusova (Mt 5,1-12). Bio je „siromašan u duhu“, jer je ponizno priznavao, da je iz Božjih ruku primio sve. Bio je „ožalošćen“ zbog poniženja i nasilja, koja su nanošena Bogu, ljudima i Crkvi. Bio je „krotak“ po svom duhovnom asketskom životu. Bio je „gladan i žedan pravde“ za svakoga čovjeka, za svoju zemlju i svijet. Bio je „milosrdan“ prema bijednima i progonjenima, a odlučan prema moćnima za vrijeme i nakon Drugoga svjetskog rata. Njegova duhovna borba za „čisto srce“ omogućila mu je da bude jedan od najvećih „mirotvoraca“ svoga vremena. A bio je i „progonjen zbog pravednosti“, ali je ustrajao kao svjedok evanđelja i život završio kao mučenik. Stoga vjerujemo da je njegovo Kraljevstvo nebesko! Vjerujemo da je svetac zato što je mnogo, dugo i na razne načine trpio za istinu i Isusovo Evanđelje, i zato što je učinio sve, što

je mogao u onim okolnostima, da se zaštiti svako Božje stvorenje i da se poštuju temeljna prava svakoga čovjeka, a da ni u jednom času nije popustio ni pred strašnim prijetnjama ni pred zavodljivim obećanjima, niti je imao straha, ni ozlojeđenosti ni mržnje prema svojim progoniteljima. Vjerujemo da je svetac i zato što se tijekom istraživanja nije našlo ništa, ni u njegovu životu ni njegovu djelovanju, ni dok je bio na slobodi ni u zatvoru, što bi moglo povrijediti nastojanja usmjerena prema jedinstvu kršćana u skladu s Isusovom molitvom „da svi budu jedno“ (Iv 17,21). To vjerujemo također zato što je Stepinac u naše dane ponovno višestruko nepravедno napadan i optuživan. Tako se nastavlja njegovo mučeništvo, koje on, blaženik u Nebesima, tako vjerujemo, i ovaj put prihvaća krotko, s povjerenjem u Božju Providnost i s molit-

vom „da svi budu jedno“. Upravo zato radujemo se i kličemo: Velika je plaća njegova na nebesima, zaključio je biskup Tomo Vukšić. Pjevanje je na misi predvodila skupina pjevača uz orguljsku pratnju Veronike Idžojić, a jednu je skladbu otpjevala i skupina djevojaka u narodnim nošnjama.

Nakon misnog slavlja za sve je u župnoj dvorani župe sv. Franje priređen ručak. Vjernici su imali prigodu s mons. Vukšićem razgovarati o Vojnom ordinarijatu i situaciji u Bosni i Hercegovini. Susretu s biskupom i vjernicima u dvorani pridružili su se i njemački župnik vlč. Andreas Schulz i voditelj Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen fra Dinko Grbavac i pastoralni suradnik u toj misiji Darijo Mrnjavac. U svemu je sudjelovao i pastoralni suradnik u HKZ Schwenningen i HKZ Rottweil Mladen Lucić sa suprugom Gordanom. **A.P./IKA**

OBAVIJEST

Hodočašće vjernika iz hrvatskih katoličkih misija iz Zapadne Europe u Lurd

I ove godine veliki broj hrvatskih katoličkih misija i zajednica iz Zapadne Europe o svetkovini Uzašašća organizira hodočašće u Gospino svetišće Lurd.

Raspored u Lurdu je sljedeći:

Na svetkovinu Uzašašća, **5. svibnja**, u 17 sati je sv. misa u crkvi sv. Bernardice (Carmel) – nasuprot Gospine špilje; u 21 sat je procesija sa svijećama u svetišće (Esplanade)

U petak **6. svibnja** u 8 sati je sv. misa u bazilici sv. Krunice (Rosaire); u 10.30 sati je put križa na brdu kalvarije uz svetišće; od 13.30 do 15 sati je ispovijed i sat klanjanja u crkvi sv. Bernardice (Grotte) – nasuprot Gospine špilje; u 21 sat je procesija sa svijećama u svetišće (Esplanade)

U subotu **7. svibnja** u 7.30 sati je sv. misa pred Gospinom špiljom (Grotte)

SINDELFINGEN

50. obljetnica braka Kate i Ivana Šoški

U crkvi Presvetoga Trojstva u Sindelfingenu, u nedjelju 14. veljače, bračni par Kata i Ivan Šoški proslavili su sv. misom zahvalnicom 50 godina braka. Vjenčali su

se na isti dan 14. veljače 1966. u Velikoj Trnovitici. Ivan dolazi u Njemačku 1969. i uključuje se u misijski zbor (pjevao je u zboru i u svojoj rodnoj župi). Kata dolazi godinu kasnije u

Njemačku. Imaju dvoje djece: sina Željka i kći Mariju (koja je jedno vrijeme vodila crkveni zbor u misiji u Sindelfingenu). Kata je već 25 godina nedjeljom i radnim danom čitač Riječi Božje na sv. misama u Sindelfingenu i Böblingenu. Sv. misu je slavio župnik fra Ivica Erceg koji je zahvalio obitelji Šoški na svemu što su kroz to vrijeme učinili za dobro Hrvatske katoličke zajednice (HKZ) u Sindelfingenu. Pohvalio je njihovo svjedočenje vjere u svakodnevnom životu. Dan ranije u „Sindelfinger Zeitung“ je izašao i članak o obitelji Šoški prigodom 50. obljetnice braka pod naslovom „Glaube hält uns zusammen“. Nakon sv. mise obitelj Šoški pozvala je sve koji su bili na misi u prostorije HKZ Sindelfingen na prigodni domjenak. Obitelj Šoški je i vjerni čitatelj Žive zajednice. Gotovo sve brojeve Žive zajednice čuvaju i danas u svo- me podrumu. IE

AALEN

Bl. Stepinac pokazuje istinski put

Hrvatska katolička zajednica bl. Alojzija Stepinca u Aalenu proslavila je u nedjelju 14. veljače blagdan hrvatskoga blaženika i zaštitnika svoje zajednice bl. Alojzija Stepinca. Svečano misno slavlje u tom je povodu u crkvi sv. Mihaela u Aalenu predvodio vrhbosanski pomoćni biskup, predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu mons. Pero Sudar u zajedništvu s domaćim župnikom vlč. Vilimom Koretićem. U propovijedi je mons. Sudar istaknuo ljubav

i odanost bl. Alojzija Stepinca prema Bogu i hrvatskome narodu. „Svaku komu od nas bi trebao biti primjer kako u današnjem vremenu živjeti svoju vjeru. U današnje vrijeme kada nam se nudi pregršt stvari koje nas vode dalje od Boga i zagovaraju druge vrijednosti, naš blaženik nam pokazuje istinski put kako bismo mogli istinski svjedočiti svoju kršćansku vjeru.

U misnom slavlju sudjelovali su mladi, ministranti i članovi folkloru narodnim nošnjama iz svih hrvatskih krajeva koji su i prinijeli misne darove. Dvije male ministrantice – Jana Kara-

lič te Anamarija Holjevac svojom su uvodnom recitacijom oduševile mons. Sudara. Na misnom slavlju sudjelovao je i dječji zbor pod vodstvom Pauline Matić. Na slavlju je sudjelovalo mnoštvo vjernika iz Aalena, ali i iz susjedne zajednice Presvetoga Srca Isusova iz Heidenheima, koju također vodi vlč. Koretić. Nakon misnog slavlja bio je svečani ručak u prostorijama katoličke zajednice u Aalenu. ■

Obavijesti Hrvatske matice iseljenika

Sveučilišna škola hrvatskog jezika i kulture održat će se od 25. lipnja do 22. srpnja u Zagrebu, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika i Sveučilišta u Zagrebu. Više informacija na:

lada@matih.hr; tel. 00385 16115116; www.matih.hr; croatianlang@unizg.hr; tel. 00385 14698103; www.unizg.hr

Mala škola hrvatskoga jezika i kulture održat će se od 18. do 29. srpnja u Novom Vinodolskom, u organizaciji Hrvatske matice iseljenika. Više informacija: lada@matih.hr; telefon: 00385 16115116; 00385 1611522

Proslava Stepinčeva i duhovna obnova

Za hrvatske vjernike u hrvatskim katoličkim zajednicama Bietigheim-Bissingen, Illingen i Vaihingen-Enz održana je, od petka 12. do nedjelje 14. veljače, duhovna obnova o temi „Milosrđe – živo srce evanđelja“ koju je predvodio don Anton Šuljić. Program je započeo u petak misom u crkvi Sv. Lovre u Bietigheimu, a nastavio se u misijskim prostorijama predavanjem te prigodnim recitalom sastavljenim od duhovnih šansona i poezije po izboru i u izvedbi vlč. Šuljića.

Duhovna obnova nastavljena je u subotu, 13. veljače, misom i klanjanjem pred Presvetim, koje su predvodili vlč. Šuljić i voditelj zajednica fra Josip Bebić. U predavanju koje je slijedilo don Anton Šuljić osvrnuo se na značenje Jubileja milosrđa te na značenje milo-

Misno slavlje predvodio je vlč. Šuljić u zajedništvu s o. Bebićem

Lovre u prigodnom nagovoru don Anton Šuljić govorio je o svjedočenju i mučeništvu blaženoga kardinala Alojzija Stepinca za Krista i Crkvu te je posebno istaknuo misli sv. pape Lva Pavla II. o Stepincu. Nakon mise

ca zove Strasse“ u izdanju Kršćanske sadašnjosti. Knjiga, kojoj je predgovor napisao fra Josip Bebić u vrijeme dok je bio ravnatelj Ureda za hrvatsku inozemnu pastvu sa sjedištem u Zagrebu, govori o hrvatskim doselje-

Za izvođenja recitala o suđenju bl. kardinalu Stepincu u crkvi sv. Lovre u Bietigheimu

srda u svakodnevnom životu pojedinog kršćanina. Također je bilo riječi o komunikaciji u obitelji i što znači biti milosrdan u bračnim i obiteljskim odnosima, o čemu je govorila dr. sc. Suzana Vrhovski Peran.

Vrhunac duhovne obnove bila je proslava Stepinčeva u nedjelju 14. veljače. U misnome slavlju u crkvi Sv.

održan je recital autora fra Josipa Grbavca o suđenju kardinalu Stepincu, koji su zajednički izveli dramski umjetnik Tomislav Martić i don Anton Šuljić, uz pratnju župnoga zbora pod ravnanjem Ane Madunić.

U sklopu duhovne obnove održano je i predstavljanje knjige fra Mirka Jurja Mataušića „Svaka se uli-

nicima u Njemačku i Austriju te o ulozi hrvatskih katoličkih misija i katoličkoga tiska u povezivanju naših vjernika s Crkvom i Domovinom. Trodnevna duhovna obnova završila je druženjem u misijskim prostorijama koje su osmislili i priredili članovi pastoralnog vijeća misije.

Ana Poklepović Škrmeta

KELKHEIM

Poslavljeno Stepinčevo

Blagdan bl. Alojzija Stepinca svečano je proslavljen u Hrvatskoj katoličkoj župi (HKŽ) Main-Taunus/Hochtaunus u nedjelju 7. veljače. Središnje misno slavlje u crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu predvodio je dr.

leći loše o sebi.“ O. Vučković je u povijesti o temi „Milošću Božjom jesam što jesam“ (1 Kor 15, 10), istaknuo kako je susret s Bogom uvijek susret sa svetim, uzvišenim, čistim sa sviješću kako nisam dostojan, kako sam

ude u tu lađu, onda sve postaje drukčije. „Bog ulazi u ljudske živote puno češće nego što mislimo i to na vrlo različitim mjestima i u vrlo različito vrijeme. U svemu je tome svoj život našao i bl. Alojzije Stepinac. Iz susreta

Svečano misno slavlje predvodio je dr. fra Ante Vučković u zajedništvu s fra Marinkom Vukmanom

fra Ante Toni Vučković u zajedništvu s domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom. Na početku misnog slavlja fra Marinko je predvodio molitvu bl. Alojziju Stepincu, ali i za skoro proglašenje svetim bl. Alojzija Ste-

nečist i grješan. „Tko to nije iskustio, taj ne može govoriti o ozbiljnom susretu s Bogom. Naša svijest o našoj grešnosti se ne probuđuje osim u blizini svetoga. Bog nije tu da te uništi, nije tu da traži tvoj jad i tvoju nečisto-

s Bogom pristao je biti u njegovoj službi. Dobio je silinu hrabrosti suočiti se s neprijateljstvom, protivštitinama, s nepravdama, s lažima i pod cijenu vlastitog života. Slutimo koliko ima snage u susretu s Bogom.“

Misno slavlje uveličao je župni mješoviti zbor pod vodstvom s. Magdalene Višić uz orguljsku pratnju Hrvoja Barnjaka. Nakon misnog slavlja za sve je ispred crkve pripremljen zajednički agape. Misna slavlja toga dana o. Vučković je predvodio i u crkvi sv. Križa u Bad Homburgu i u crkvi sv. Katarine u Bad Soden.

Stepinčevu je prethodila duhovna obnova, koju je o. Vučković predvodio 5. i 6. veljače u crkvi sv. Katarine u Bad Soden o temi „Bl. Alojzije Stepinac – hrabrost za evanđeosku istinu“. U razmatranju o bl. Alojziju Stepincu pod nazivom „Moja je savjest čista – Pretvorda nepravdi u kušnje“, o. Vučković je istaknuo kako svatko ima savjest i da ona funkcionira samo ako smo joj poslušni. Posebno je važno uspostaviti odnos s Bogom preko svoje savjesti. Tu je primjer bl. Alojzije Stepinac – hrabrost za evanđeosku istinu“. U razmatranju o bl. Alojziju Stepincu pod nazivom „Moja je savjest čista – Pretvorda nepravdi u kušnje“, o. Vučković je istaknuo kako svatko ima savjest i da ona funkcionira samo ako smo joj poslušni. Posebno je važno uspostaviti odnos s Bogom preko svoje savjesti. Tu je primjer bl. Alojzije Stepinac – hrabrost za evanđeosku istinu“. U razmatranju o bl. Alojziju Stepincu pod nazivom „Moja je savjest čista – Pretvorda nepravdi u kušnje“, o. Vučković je istaknuo kako svatko ima savjest i da ona funkcionira samo ako smo joj poslušni. Posebno je važno uspostaviti odnos s Bogom preko svoje savjesti. Tu je primjer bl. Alojzije Stepinac – hrabrost za evanđeosku istinu“.

Detalj s franjevačke večeri u Kelkheimu

pinca. O. Vučković je u uvodnoj riječi istaknuo kako nam nikad nije tako jasno tko smo i kakvi smo kao u susretu s Bogom. „To je jedino mjesto na kojem u trenu vidimo istinu o sebi. U svakom istinskom susretu s Bogom u trenu razumijemo istovremeno dvije stvari: pred njim sam jad i ništa i kao takav sam apsolutno prihvaćen. Tko to iskusi, on zna kakav je Bog i koliko sam vrijedi. Sve dok se s tim ne susretnemo na takav način, vrludamo gledajući kakvi su drugi i varamo se mis-

ću, nego je tu da ti je skine, da te očisti. Bog hoće da budeš čist i da te oslobodi krivnje. Krivnja čovjeka toliko guši da ga može uništiti. Kad se susretneš s Bogom, a imaš na duši teret vlastitih grijeha, u susretu s Bogom Bog ti oprašta grijeha. Tko se susretne s Bogom i prođe to što Bog čini na njemu, on je spreman služiti – svoje vrijeme, svoju snagu staviti u službu Bogu“, kazao je dodavši kako svatko tko se osjeća kao prazna lađa, tko ne vidi smisla u svom životu, kad Bog

ZAGREB

Hrvatski iseljenički zbornik 2016.

Hrvatski iseljenički zbornik 2016. sa sažetcima na engleskom i španjolskom jeziku broji osam tematskih cjelina – naslovljenih Znači vremena, Kroatistički obzori, Baština, Mostovi, Povjesnica, Duhovnost, Znanost te Nove knjige – koje se sastoje od 32 samostalna autorska priloga. Građa je raspoređena na 356 stranica i ilustrirana s 65 fotografija, zrcaleći autentično iseljeničko stvaralaštvo u brojnim granama ljudske djelatnosti, koje su fantastično opisali Walter F. Lalić, M. Perić Kaselj, M. Bošnjak, M. Đurinović, G. Borić, D. Rudolf, I. Čizmić, B. Skoko, Ž. Holjevac, I. Sardić, M. Sopta, T. Šarić, S. Damjanović, P. Gadže, M. Rajković Iveta, H. Sablić Tomić, Ž. Lovrenčić, A. Šćukanec, V. Kukavica, I. Hršić, D. Šaravanja, T. Nuića i dr. Prilozi povezuju, s više ili manje informacija, dvadesetak zemalja svijeta s udaljenih meridijana.

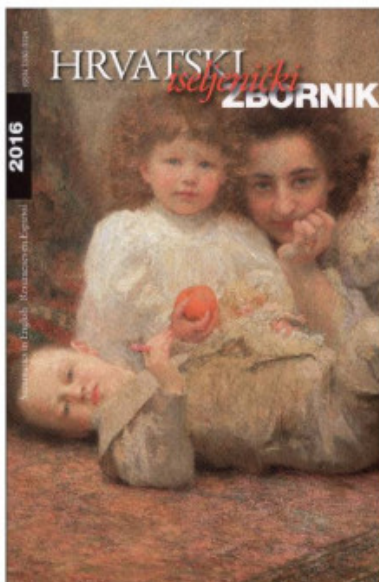
Serijska publikacija Iseljenički kalendar (danas Hrvatski iseljenički

zbornik) pokrenuta je prije 60 godina, točnije 1955. Izrastavši na tradiciji najčitanijih hrvatskih knjiga 19. i 20. stoljeća – ilirskih Danica i prepo-

rodnih kalendarskih knjiga, Hrvatski iseljenički zbornik uobičajeno godišnje donosi tridesetak priloga. Moderne su migracije prepoznate kao izazovna i ekonomska i kulturna kategorija – što je vidljivo prema citiranosti članaka tristotinjak suradnika te serijske publikacije koja je dosegla gotovo 25 000 stranica.

Prije 65 godina osnivačka skupština Matice iseljenika Hrvatske, današnje Hrvatske matice iseljenika (HMI), održana je u Zagrebu 12. veljače 1951. Hrvatska matica iseljenika središnja je nacionalna ustanova čija je misija očuvanje hrvatskog nacionalnog, jezičnog i kulturnog identiteta među pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske. Stoga provodi brojne kulturne, folklorne, obrazovne, nakladničke, informativne, ekološke, sportske i druge programe prilagođavajući ih specifičnostima hrvatskih zajednica te interesima pojedinaca.

www.matis.hr

♦ drugi činili zločine, tako da nije mogao stati iza takvih vlasti, već je imao problema i s jednom i drugom vlašću.

Zbor „Salve angeli” iz Sindelfingena na misi za mlade

U nedjelju 31. siječnja, u crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu, HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus slavila je misu za mlade koju je uljepšao svojim pjevanjem zbor mladih „Salve angeli” iz Sindelfingena. Na početku je župnik fra Marinko Vukman srdačno pozdravio vjernike kao i zbor mladih, koji su za tu prigodu doputovali iz Sindelfingena, inače bivše fra Marinkove župe, u kojoj je djelovao deset godina. Zbor je osnovan 2003. godine. Vjernici su nakon sv. mise još ostali u klupama i slušali pjesme zbora mladih iz Sindelfingena.

Franjevačka večer

U nedjelju 24. siječnja u popodnevnom satima, u dvorani nasuprot Hrvatskog centra u Kelkheimu, HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus organizirala je franjevačku večer s bogatim programom. Franjevačku večer u „Godi-

Zbor „Salve angeli” na misi za mlade u Kelkheimu

ni posvećenog života” animirali su članovi Franjevačkog svjetovnog reda iz Frankfurta pod vodstvom njihovog duhovnog asistenta fra Ivana Čikare i uz potporu svojih framaša iz frankfurtske župe pod vodstvom fra Marka Domazeta Loše. Program su započeli framaši HKŽ Main-Taunus/Hochtaunus i s pjesmama „Mi želimo uzdići Isusa” i „Silan Bog”, nakon kojih je izravno slijedilo izlaganje fra Ivana Čikare o sv. Franji Asiškome, Franjevačkom svjetovnom redu (FSR) i ostalim

redovima u franjevačkoj obitelji kao i o Frami. Okupljeni narod je u prepunoj dvorani u Kelkheimu mogao čuti zanimljivu priču o omiljenom svecu, sv. Franju Asiškome, njegovoj braći i ostalim franjevačkim redovima, posebice svjetovnom redu. Slijedio je šaljivi scenski prikaz s naslovom „Brat sunce – sestra mjesec”, kojeg je izveo frankfurtski FSR. Program večeri se kasnije nastavio s druženjem uz domjenak i pjesmu domaćih glazbenika.

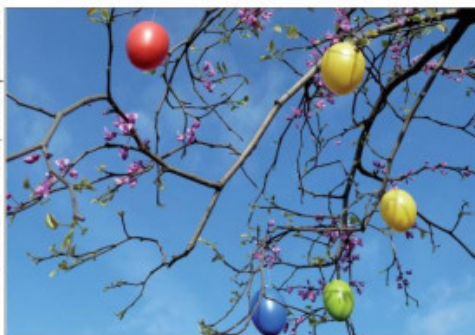
A.P./Mario Trifunović

Napisala i priredila: Željka Čolić

Dragi mladi čitatelji!

Proljeće nam je stiglo, a s njim i Uskrs i uskrsno vrijeme. Neka vam je ugodan i blagoslovljen uskrsni odmor. Za vaše dobro raspoloženje pripremili smo vam zgodnu uskrsnu priču. Blagoslovljen Uskrs!

Snimka: R. Heiler, www.pixelto.de

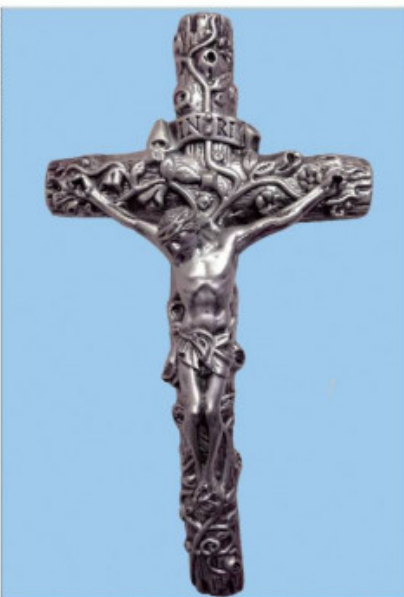

Uskrsna priča

I.N.R.I. – Isus Nas Rado Ima

„Mama, mama“, uzbuđeno će Martin, čim je došao iz škole, „zamisli, što se danas dogodilo. Na satu vjeronauka me vjeroučitelj pohvalio i rekao da sam u mom neznanju nešto jako pametno i važno odgovorio.“ Mama znatiželjno i oprezno preupita: „A, što je to bilo?“ „Učitelj nas je pitao, što znači I.N.R.I. na križu“, objašnjava Martin, „i nitko nije znao točno, samo smo na-gađali. Pa, sam se ja javio i rekao da sigurno to znači Isus Nas Rado Ima! Učitelj se nasmiješio i rekao da to ustvari nije točno, ali pošto sam odlično smislio, dao mi je jedan plus.“ Martin s ponosom gleda mamu i smješka se, a mama se morala također nasmijati. „Dobro si to smislio“, reče ona, „jer nas Isus stvarno rado ima. On nas voli i uvijek je s nama. Ali INRI na hrvatskom znači: Isus Nazarećanin, kralj židovski.“ Martin brzo pojuri do svoje školske torbe, dok je istodobno viknuo: „Čekaj, mama, samo malo!“ Na brzinu izvadi jednu bilježnicu i olovku iz torbe, sjedne za stol i počne brzo pisati. „Isus Nazarećanin, kralj židovski“, ponovi Martin glasno, pogleda munjevitom mamu i uzviknu iznenađeno: „Mama, ali to ne može biti, jer je to skraćeno INKŽ, a ne INRI!“ Mama s osmijehom objasni: „INRI je skraćenica latinskog jezika i znači „Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum.“ „Čekaj, mama, samo malo“, dobaci Martin opet i hitro zapisuje ponavljajući glasno: „Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum, ah sad mi je jasno. A, možeš li mi usput reći, što znači simpol?“ upita moljaka-vim glasom. „Simpol?“ priupita mama, „Nema te riječi, možda misliš simbol?“ Martin pogleda u svoju bilježnicu, pa uz-

Snimka: K. Čolić

dahnu: „Učitelj nam je dao zadatak da objasnimo simpol križa. Cijelo vrijeme sam tragao u knjizi za simpolom, a ono se naziva simbol! Nije ni čudo da nisam ništa našao.“ Mama se nasmiješi: Riječ simbol dolazi opet iz grčkog jezika, a na hrvatskom znači „znak!“ „Čekaj, mama, samo malo...“, opet će Martin i opet piše glasno govoreći: „Križ je simbol za Isusovu bol, vidi se, jer je riječ bol u simbolu, zar ne?“ Mama klimnu glavom: „Da, može se tako reći, ali križ podsjeća ljude na to da je Bog uvijek s nama. Križ je simbol za Isusovo Uskrsnuće i za vjeru u Boga!“ „Mama, samo malo, čekaj“, brzo doda Martin, „ne mogu tako brzo pisati.“ Mama se sad uzbilji: „Objasni mi molim te, što ti cijelo vrijeme zapisuješ tako munjevito?“ „Ah, to je samo domaća zadaća iz vjeronauka, koju moramo pripremiti za vrijeme uskrsnog odmora“, radosno će Martin zatvarajući bilježnicu, „tako brzo još nisam nikad bio gotov! Sad mogu početi uživati u odmoru bez brige!“ Zadovoljno krenu prema kauču, ali ga mama pozove: „Čekaj, samo malo... dragi moj, pošto si riješio zadatak uz moju pomoć, možeš mi pomoći u kuhinji pri bojanju uskrsnih jaja!“ Martin se odmah vrati, uzdahne znajući da nema smisla izgovarati se, pa upita: „Ali jaja su isto simbol za Uskrs, zar ne?“ „Da, jaje je simbol za uskrsnuće i novi život, koji nam je Isus pokazao. A, sad krenimo u bojanje, a ja ću ti objasniti što znače neke boje“, veselo će mama. A, Martin će iznenađeno: „Pa, zar su boje isto simbol? Tko će to sve zapamtiti... Ja samo znam da nas Isus voli i da nam daje nadu...“ ■

Mediji u slobodnom vremenu mladih

Mladi danas internet u prosjeku koriste gotovo sat vremena više nego televiziju. S internetom se „druže“ 3,38 sati, a s televizijom 2,48 sati na dan.

Znam – ili si barem tako umišljam – da ste imali barem malo vremena za razmišljanje o prvoj kolunni koju sam napisao prošloga mjeseca. Vrijedi li ona: prvi se mačići u vodu bacaju ili ste si ipak stvorili priliku za prosuđivanje svoga odnosa prema medijima? Bilo kako bilo, nakana mi je bila da zajedno postavimo neka otvorena pitanja: jesu li nam mediji doista prijatelji, jesu li „prozor u svijet“, obrazuju li nas, izgrađuju, pomažu u donošenju zaključaka i oblikovanju stavova? Jesu li naši savjetodavci, nude li nam odgovore na naša pitanja i poteškoće, jesu li uvijek su uz nas i opraštaju li sve što naši prijatelji, znanci i obitelj ne bi mogli?

Dokolica i životni stil „millenialsa“

Naime, mnoga istraživanja – i starija i novija – potvrđuju nam da nam je s medijima vrlo ugodno i da im stoga posvećujemo i više vremena nego što bismo doista trebali. Slažete li se s time i koliko vremena vi „darujete“ medijima – posebno svoga slobodnog vremena?

U svome istraživanju „Percepcije i stavovi mladih Hrvatske prema stvarnosti koja se mijenja“ iz 2012. Vlasta Ilišin i suradnici u knjizi „Mladi u vremenu krize“ ističu da je to istraživanje koncipirano i provedeno prema modelu Shellovih istraživanja mladih (Shell Youth Survey) započetih 1953. u Njemačkoj, a nama je posebno zanimljivo zbog toga što je dio toga istraživanja povezan i s odnosom mladih i medija, a posebno s mladima i korištenjem vremena. Ovdje ćemo izdvojiti samo neke podatke povezane s medijima te s pristupom internetu koji je danas postao ne samo informacijska, nego i komunikacijska platforma za mnoge mlade koji su u manjoj mjeri skloni čitanju tiskanih novina i časopisa, rjeđem slušanju radija i gledanju televizije, ali su zato skloniji korištenju novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Vjerujem da se i vi prepoznajete u toj skupini „digitalnih urođenika“, „generacije Y“

ili „millenialsa“, kako vas se često naziva. No, što točno kaže spomenuto istraživanje: kako mladi provode slobodno vrijeme i koja je uloga medija u tom slobodnom vremenu?

Za ovu prigodu izdvojit ćemo samo dio istraživanja o korištenju televizije i interneta u slobodno vrijeme. Dakle, u četvrtom dijelu istraživanja naslovljenom „Slobodno vrijeme i način života“ Ilišin i suradnici navode da je „slobodno vrijeme sastavni dio sva-

opala za 16%, a gledanje televizije za čak 27%. Te promjene sugeriraju da su mladi danas „negdje drugdje“ – to jest da su se posvetili nekim drugim aktivnostima. No, njihova je snažna orijentiranost na masovne medije i dalje prisutna, tako da ona već desetljećima privlači pozornost znanstvenika. Danas je „najintrigantiji internet kao medij koji se strelovitom brzinom – bar u usporedbi sa starijim elektroničkim medijima – proširio svijetom, pri čemu se mladi prikazuju najprijemljivijima“, kažu autori dodajući da je u Hrvatskoj još kasnih 1980-ih posjedovanje televizora prestalo biti relevantnim indikatorom u ispitivanju životnog standarda, a unazad nekoliko godina isto se dogodilo s mobitelom. Prema nalazima spomenutoga istraživanja, slično se događa i s pristupom internetu, barem kada su mladi u fokusu: samo njih 6% nema pristup „mreži svih mreža“, bilo da tu mogućnost imaju u nekoj obrazovnoj ustanovi, na poslu ili kod kuće.

Virtualni ili stvarni prijatelji?

No, ono što je zanimljivo uočiti u istraživanju odnos je koji postoji između korištenja dva „moćna elektronička medija“ u slobodnom vremenu, tj. odnos između korištenja dugogodišnje „vladarice“ – televizije i interneta. Vjerujem da nitko od vas neće biti iznenađen podatkom da je „pobjedu“ odnio internet: mladi danas internet u prosjeku koriste gotovo sat vremena više nego televiziju. Tako se s internetom „druže“ 3,38 sati, a s televizijom 2,48 sati na dan. Stoga je moguće pretpostaviti da upravo očaranost internetom odvlači mlade ne samo od drugih medija, nego i od stvarnoga druženja s prijateljima i potiče ih na život u „paralelnom“ ili čak drugom – virtualnom – svijetu. A kako je kod vas i što je s vašim prijateljima? Imate li vremena i ljubavi za njih ili vam je draži vaš virtualni svijet u kojemu često ostajemo „sami zajedno“, na što nas je upozorila Sherry Turkle?

Danijel Labaš

Slika: www.bh.hr

kodnevnog života suvremenog čovjeka i kao takvo u velikoj mjeri oblikuje način (stil) života pojedinaca i grupa. Neupitno je da slobodno vrijeme (dokolica) ima posebno važno mjesto u procesu socijalizacije mladih što omogućuje da se ono promatra kao 'škola života' koja treba pomoći pojedincu i grupama u optimalnoj društvenoj integraciji i participaciji u građanskoj kulturi." Premda su novija istraživanja pokazala da danas ljudi žive u društvima s manjkom dokolice i uz dominaciju potrošačke ili konzumerističke kulture, funkcije slobodnog vremena ostale su nepromijenjene. Riječ je prije svega o tome da nam slobodno vrijeme služi za odmor i oporavak, za zabavu i za razonodu, za kultiviranje i razvoj naše osobnosti, pri čemu se dokolica definira kao vrijeme u kojem se pojedinci posvećuju aktivnostima po vlastitu izboru.

Mladi su „negdje drugdje“

Ono što je prema autorima istraživanja indikativno je da usporedba s načinom provođenja slobodnog vremena mladih 2004. godine pokazuje da su česta druženja s prijateljima

PAPA FRANJO I PATRIJARH KIRIL

Nastavak sa str. 4

nadalje u zajedničkoj izjavi koja je zabrinuta i zbog suludoga konzumerizma potrošačkoga društva, što je posebno vidljivo u nekim razvijenijim zemljama koje „postupno iscrpljuju resurse naše planete.“ „Kršćanske Crkve“ – nastavljaju Papa i Kiril – „pozvane su braniti potrebe pravednosti, poštivanje prema tradicijama naroda i autentičnu solidarnost sa svima koji trpe.“ Neke točke izjave koje su vrlo jasne posvećene su obitelji i životu. „Zabrinuti smo zbog krize obitelji u mnogim zemljama“, obitelj „se temelji na braku, slobodnom i vjernom činu ljubavi jednoga muškarca i jedne žene... Žalosti nas da su i drugi oblici zajedničkoga života sad već postavljeni na istu razinu te veze, dok se shvaćanje očinstva i majčinstva kao posebnoga poziva muškarca i žene u braku istjeruje iz javne svijesti.“ Franjo i moskovski patrijarh traže „od svih da poštuju nedodirljivo pravo na život. Milijuni djece lišeni su i same mogućnosti da se rode u svijetu. Glas krvi ne-

rodene djece viče k Bogu.“ Zabrinuti su i zbog „takozvane eutanazije“ koja starije ljude i one koji su bolesni nagoni da počnu misliti kako su „preveliki teret obiteljima i društvu općenito“. Bojazan osjećaju i zbog razvoja tehnika medicinski potpomognutoga rađanja „jer je manipulacija ljudskim životom napad na temelje postojanja čovjeka, stvorenoga na sliku Božju.“

„Nismo konkurencija nego braća“

Ono što spaja pravoslavne i katolike nije, dakle, samo ista crkvena tradicija iz prvoga tisućljeća „nego također poslanje naviještanja evanđelja Kristova u današnjem svijetu.“ A to poslanje sa sobom nosi i „uzajamno poštovanje prema članovima kršćanskih zajednica i isključuje bilo koji oblik prozelitizma. Nismo konkurencija nego braća, i tim shvaćanjem moraju se voditi sve naše uzajamne akcije i one prema izvanjskom svijetu. Zbog toga se ne može priteći nepoštenim sredstvima kako bi se vjernike poticalo da iz jedne Crkve prelaze u drugu.

Papa Franjo i patrijarh Kiril nadaju se jednako tako da će njihov susret pripomoći i pomirenju „tamo gdje postoje napetosti između grkokatolika i pravoslavnih“. Danas je jasno, piše u izjavi, da „metoda 'unijačenja' iz prošlosti, shvaćenoga kao ujedinjenje jedna zajednice drugoj, odvajajući je od njezine Crkve, nije način koji omogućuje ponovno uspostavljanje jedinstva.“ Međutim, „crkvene zajednice nastale u tim povijesnim okolnostima imaju pravo na postojanje i na poduzimanje svega što je potrebno da bi zadovoljile duhovne potrebe svojih vjernika, nastojeći istodobno živjeti u miru sa svojim susjedima.“ Znakovito je i podsjećanje i žaljenje zbog sukoba u Ukrajini: „Pozivamo sve strane u sukobu na razboritost, na društvenu solidarnost i djelovanje u izgradnji mira. Pozivamo naše Crkve u Ukrajini da rade da dode do društvenoga suglasja, da se suzdrže od sudjelovanja u sukobu i da ne podupiru daljnji razvoj sukoba.“ Po okončanju razgovora i zajedničkoga predstavljanja izjave, dva su vjerska poglavara održala kratke govore.

M. K.

NAGRADNA KRIŽALJKA

Uskrs

Rješenje poslati najkasnije do 28. travnja

Mariofil Soldo	Zvijer iz porodice pasa	Električna centrala	Glavni grad Togoa	Oponašatelji	Na koji način	Vrsta vina	Fosfor	Pjevač „Gustafa“ Maružin	Nagla šutnja; muk	Pripadnik mongols. plemena, Obar	Krsto Odak	Živa zajednica	Šareno uskršno jaje	Radoznalost
Kristov smrtni dan	▷	▽										Pero Zlatar Nadimak Rihanne	▽	
Krhotin; odlomak							Pjevač Popović Glumica Dagover	▷						
Proizvod kemijske industrije								▽			Glumica Miranda Marka skija	▷		
Organski spojevi							Planina u Turskoj „Energijska“	▷						
Blagdan Kristova uskrsnuća								▷						
Uršula Tolj	▽		„Amper“ Junački spjev	▷	Riječna riba, bulješ	Prirodni spojevi slični mastima	▷							
Sreten odmila (Srećo)									Neven Orhel			Otak na Jadranu Pjevač Toledano	▷	
Tropsko drvo (java)									Sretan Uskrs Mačke (umili.) „Sretni odbor“	▷				
Robert Naprta			Radij „Rabat“	▷					Konj sive dlake	▷				
Bojni otrov									Roditelji (očevi); muški roditelji	▷			Format papira	▷

VATIKAN

Papa primio članove HKD Napredak

Subota 16. siječnja 2016. ostat će zlatnim slovima zabilježena u kronopis Hrvatskoga kulturnog društva Napredak čiji su članovi iz sarajevske Središnjice, ali i iz mnogih podružnica, toga dana bili dio velike audijencije u vatikanskoj dvorani Pavla VI. u koju je papa Franjo primio Kršćanski radnički pokret (Movimento Cristiano Lavoratori) iz Italije. Skoro

mons. Fabiano Longoni, ravnatelj Nacionalnoga ureda za društvene probleme i rad. Govoreći najprije o miru, a potom i o milosrđu u kontekstu Jubileja milosrđa, pohvalio je napore MCL-a te ih potaknuo da ne posustanu biti konkretni mirotvorci u svijetu. Uslijedio je zatim dokumentarni film u kojemu su nazočni mogli vidjeti aktivnosti Kršćanskog radničkog pokreta. Iz-

dak je produžena ruka MCL-a na jugoistoku Europe. „Zahvaljujemo Svetom Ocu, za sve što čini za Crkvu, za svijet i za BiH, osobito u ovoj jubilarnoj Godini milosrđa. Svima nam treba Božje milosrđe kao i ono ljudsko.“ Potom se nazočnima u spontanom govoru obratio katolički patrijarh Jeruzalema mons. Fouad Twal. Nekoliko puta prekida burnim aplauzom zahvalio je MCL-u na njihovoj konkretnoj solidarnosti koju pružaju stanovnicima Sv. zemlje. Mnoštvo je poklicima i pljeskom dočekalo Svetoga Oca. Papa je svoj govor temeljio na tri ključne riječi: obrazovanje, dijeljenje i svjedočenje. Ukazujući da je danas nezaposlenošću i nezakonitošću ugroženo ljudsko dostojanstvo koje jamči posao, istaknuo je da posebno mlade treba odgajati za novi humanizam rada. Papa je objašnjavajući što znači dijeljenje, odnosno zajedništvo, istaknuo da bi rad, koji obuhvaća više sati u danu, trebao ujediniti ljude, a ne ih udaljavati jedne od drugih. „Ljudska pravednost zahtijeva pristup radu za sve ljude. Na to nas poziva i Božje milosrđe.“ Papa se pozdravio s nazočnim predstavnicima MCL-a i Napretka pri čemu mu je prof. Topić uručio sliku Kraljice Katarine, akademskog slikara Ante Mamuše.

Napretkovci su potom zajedno sa svojim domaćinima slavili sv. misu koju je u prepunoj grandioznoj arkvi Sv. Petra predvodio mons. Twal. Valja istaknuti da su u sklopu Napretkova hodočašća u Rimu bili i svećenici Vrhbosanske nadbiskupije koji slave i 40 godina misništva: mons. Topić, mons. Marko Cvitkušić, mons. Mato Janjić, vlč. Ivan Ravlić, fra Čiro Lovrić i fra Pavo Vujica. Dan kasnije, u nedjelju 17. siječnja, hodočasnici su sudjelovali na molitvi Andeo Gospodnji na Trgu svetog Petra, kada je papa Franjo posebno pozdravio Napredak i izazvao poklike i oduševljenje Napretkovaca. Tijekom hodočašća Napretkovci su obišli znamenitosti Rima, grob posljednje kraljice Katarine u bazilici Santa Maria in Araceoli, Svete stube, Koloseum, Papinski hrvatski zavod Svetog Jeronima, Baziliku Svetog Pavla izvan zidina i Fontanu di Trevi za ponovni povratak u Rim. Na povratku u Domovinu, hodočasnici su obišli Asiz i Baziliku svetog Franje, utemeljitelja Franjevačkog reda. ■

Papa se pozdravio s nazočnim predstavnicima MCL-a i Napretka pri čemu mu je mons. Franjo Topić uručio sliku Kraljice Katarine, akademskog slikara Ante Mamuše

stotinu Napretkovaca iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske i inozemstva, a osobito iz podružnice u Beču, u razdoblju od 14. do 18. siječnja hodočastilo je u Vječni Grad. Povod za ovaj veliki hodočasnički događaj dao je papa Franjo proglašivši Izvanredni jubilej posvećen Godini milosrđa, ali i Napretkova prijateljska i partnerska organizacija Movimento Cristiano Lavoratori (MCL) koja je Napredak pozvala da bude dionik audijencije kod Svetoga Oca. O kakvom je skupu riječ svjedoči činjenica da je on okupio približno 17.000 ljudi, od čega je više od 8.000 zbog ograničenosti prostora u Dvorani Pavla VI. moralo ostalo na Trgu sv. Petra. Velebno zdanje koje je projektirao znameniti talijanski arhitekt Pier Luigi Nervi svjedočilo je veličini pokreta kršćanskih radnika koji svojim zalaganjem pomažu projekte diljem svijeta. U ozračju iščekivanja pape Franje, na pozornici ispred 20 metara široke zadivljujuće brončane skulpture La Resurrezione (Uskrsnuće) Pericla Fazzinija, nazočne je najprije pozdravio predsjednik MCL-a Carlo Costalli. Izražavajući dobrodošlicu svima, na poseban je način pozdravio predsjednika HKD Napredak mons. Franju Topića i kulturno društvo na čijem je čelu. Potom se nazočnima, u ime Talijanske biskupske konferencije, obratio

među ostaloga značajno mjesto zauzela je prezentacija Sarajeva i Napretkova Multimedijalnog doma za dijalog i pomirenje na Trebeviću koji je izgrađen upravo zahvaljujući dobroti MCL-a. O prijateljskim i partnerskim vezama toga društva i Napretka u kratkim je crtama potom progovorio i mons. Topić. „Čast je i velika radost biti danas ovdje sa svima vama i osobito s voljenim Svetim Ocem Franjom kojega i u BiH vole ne samo katolici, nego i pripadnici drugih vjera, što je potvrđeno prigodom njegova nezaboravnog posjeta Sarajevu 6. lipnja 2015.“, rekao je prof. Topić te velikom auditoriju predstavio Hrvatsko kulturno društvo Napredak od njegova osnutka 1902., preko komunističke zabrane 1949. pa do ponovnog oživljavanja 1990. Napomenuo je da su među 16.000 đaka i studenata koje je ovo društvo pomoglo i dvojica Nobelovaca, a također da je i obnovljeni Napredak od danas podijelio oko 3.000 studentskih stipendija. Spominjući se prošlogodišnjega srebrenoga jubileja Društva, istaknuo je da je u tih 25 godina ostvareno više od 900 koncerata, 700 umjetničkih izložbi, objavljeno više od 700 knjiga, odnosno sveukupno organizirano više od 9.000 različitih manifestacija.

Ukazujući na veze Napretka i MCL-a mons. Topić je rekao: „Napre-

Odakle si

- Pita Mara Jozu:
 – Jel, odakle si ti?
 Jozo: – Ajd pogodi?
 Mara: – Daj prvo slovo!
 Jozo: – „I“
 Mara: – Hajde i drugo molim te!!!
 Jozo: – „Š“
 Mara: Predajem se, ne znam. Aj, reci?
 Jozo: – IŠČAPLJINE!?!

Luksuz

- Sreli se Ante i Pero u Njemačkoj.
 – Kako živiš, Pero?
 – Luksuzno!!!
 – Kako luksuzno?
 – Na baušteli jedem luk, a suze mi idu same kad se sjetim rodnog kraja.

Kuhanje

- Zašto muškarci ne vole kuhanje?
 – Zato jer svaki recept počinje sa: - uzmite čistu posudu.

Poljoprivredna škola

- Što znači 20 traktora ispred poljoprivredne škole?
 – Roditeljski sastanak.

Spava kao andeo

U svijetu se kaže: – „Spava kao andeo“, kod nas se kaže: – „Spava ko zaklan“.

Rebra

U jedan poznati dalmatinski restoran ulaze gosti i svi traže janjeće pečenje od rebara. Nato će konobar:
 – Ljudi moji, pa nije janjac radijator?!?

Ne pitaj me

- Sretnu se dvije Mostarke, pa kaže jedna drugoj:
 – Šta je, jadna, šta me ne pitaš šta ima.
 – Pa šta ima?
 – Ma šuti, jadna, ne pitaj me ...

DUHOVNA PRIČA

Kako se boriti s problemima i životnim nevoljama?

Neki se čovjek neprestano osjećao pritiješnjen životnim nevoljama te se potužio poznatom učitelju duhovnog života: „Ne mogu više! Život mi je postao nepodnošljiv.“ Učitelj uze šaku pepela, baci ga u čašu punu bistre vode koja je stajala na stolu te reče: „Ovo su patnje.“ Voda u čaši se zamuti i pretvori u kal. Učitelj prolije vodu. Uze tada drugu šaku pepela, pokaza je čovjeku, otvori prozor i prospe pepeo u more. Pepeo se iz-

gubi u moru, a more osta kakvo je i bilo. „Vidiš!“, učitelj će. „Svakoga dana odluči hoćeš li biti čaša vode ili more.“ Svijet je pun malodušnih, plašljivih duša, skučenih umova, stisnutih šaka. Jedan od najozbiljnijih nedostataka našeg vremena je odvažnost. Ne glupa drskost, luda nepromišljenost, nego prava hrabrost koja pred svakim problemom mirno razmišlja: „Negdje mora postojati rješenje i ja ću ga pronaći.“

Bruno Ferrero; www.bitno.ne

Kuhana šunka

Sastojci: komad šunke po izboru; litra suhog bijelog vina; litra vode; začini.

Priprema: Pripremanje šunke ovisi o vrsti – velike su razlike koristite li svjež, dimljenu s kosti ili kupovnu rol-šunku. Ipak, svaku od njih možete kuhati, odnosno podgrijati u vodi, i to je ono što se najčešće radi za Uskrs. Ako kuhate domaću cijelu šunku ili plečku s kosti, kratko je prokuhajte pa obrežite tvrdi kožu. Nakon toga kuha se oko pola sata po kilogramu težine. Rolanu šunku možete kuhati vrlo kratko, tek toliko da bude sočnija. Mješavina vina i vode dat će osobito dobre rezultate, samo s malo začina i papra u zrnu koje dodate utekućinu u kojoj se kuha.

Savjet: Kuhanu šunku možete zapeći u dizanom tijestu, ali i kupovnom lisnatom. Možete joj dodati koru od svježih trava, ili uz nju poslužiti tradicionalni umak od hrena. Na žlicu ulja zagrijte žlicu brašna tek toliko da lagano potamni. Dodajte svježe ribani hren i malo ribane reske jabuke. Podlijte

vodom u kojoj ste kuhali šunku dok ne dobijete umak željene gustoće. Po želji možete dodati i žlicu kiselog vrhnja.

www.dobrahrana.jutarnji.hr/recepti/kuhana-sunka

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

T	R	O	S	K	O	K	□	T	O	P	O	L	A
B	I	S	K	U	P	□	M	U	Č	E	N	I	K
□	M	I	L	□	I	S	U	S	□	T	O	N	I
P	□	Č	O	V	J	E	K	□	K	O	L	A	R
I	V	A	N	A	□	P	A	O	R	□	I	R	A
O	D	R	O	N	□	□	□	□	□	□	□	□	□
X	□	□	S	D	□	□	□	□	□	□	□	□	□
I	M	O	T	A	□	□	□	□	□	□	□	□	□
I	K	S	□	L	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Nagrađeni: Marko Koturić, Frankfurt;
 Anda Tomašević, Mannheim

FRANKFURT AM MAIN

Proslavljen blagdan bl. Alojzija Stepinca

Ove godine u HKŽ Frankfurt proslavljen je blagdan blaženog Alojzija Stepinca od 6. do 7. veljače. Ovogodišnju pros-

bl. Alojzija Stepinca, a na poseban način današnjeg pape Franje. Fra Damjan je drugog dana proslave predvodio i nedjeljne mise gdje je

Misno slavlje predvodio je i propovijedao fra Damjan Čovo, duhovnik hrvatskih časnih sestara u nadbiskupiji München i Freising

Snimke: arhiv župe

Za vrijeme predstave u crkvi sv. Ante

U procesiji je nošena slika bl. Alojzija Stepinca

lavu predvodio je svojim izlaganjem i propovijedanjem fra Damjan Čovo, duhovnik hrvatskih časnih sestara u nadbiskupiji München i Freising. On je prvog dana predvodio sv. misu u crkvi sv. Ante u 19 sati, nakon koje je imao izlaganje o bl. Alojziju Stepincu. Već svima nama poznatu problematiku fra Damjan je iznio na jako zanimljiv način, posebno u govoru odnosa papa prema liku i djelu

prigodno propovijedao o našem blaženiku vješto nadovezujući se na svetopisamske tekstove.

Proslavu Stepinčeva na poseban način su proslavili i oni najmlađi, posebno na nedjeljnoj dječjoj sv. misi 7. veljače u crkvi sv. Ante u 8.45 sati i u Unterliederbachu u crkvi sv. Ivana u 16 sati, gdje su dvije skupine vjerončenika nižih razreda izveli predstave – o odnosu bl. Alojzija Stepinca s

franjevcima, a na poseban način s Franjevačkim svjetovnim redom, kojem je i sam pripadao. Odabrana je ta predstava jer je ove godine Hrvatska katolička župa u Frankfurtu dobila dekret za osnivanje Franjevačkog svjetovnog reda. Nakon pet godina postojanja Franjevačkog svjetovnog reda sada će formalno i pravno zaživjeti. Predstavu su uvježbali fra Ivan Čikara i s. Pavlimira Šimunović. I.Č.

*„Ništa me neće prisiliti da prestanem ljubiti
pravdu, ništa me neće prisiliti da prestanem
mrziti nepravdu, a u ljubavi prema svome
narodu ne dam se ni od koga natkriliti.”*

Bl. Alojzije Stepinac

